

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADAR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Fhg. Sándor-utca 36

A hó első számához rendes melléklet:

»Páduai Szent Antal Lapja.«

Szünettelen tusakodás.

Budapest, február 13.

A delegációk ülésének (miután párhuzamosan külön szólnak ott osztrákok és magyarok, csak ritkán gyűlnek össze együttes tanácskozással), hü képet nyújt a monarchia két félnek magatartásáról — egymással szemben.

Hizeleghetünk magunknak azal, hogy mi ott Bécsben nem adunk kifejezést azon érzelmeinknek, mikkel pedig telítve volnánk szinig; hogy t. i., az osztrák barátságát nem kívánjuk, mert annak lehetetlenségéről volt elég alkalmunk meggyőződni. És noha a mostani delegáció többsége függetlenségi, mégse akad hang a delegációban, mely az osztrák fület sértené, annál kevésbé ütünk vasat a szívébe. Az ősi magyar lovagiasság csak nem tagadja meg magát. Még az ellenféllel szemben is kiméletes és csak szörmentiben folytatja a kiegyenlítés harczát.

Már az osztrák delegátusok részéről ilyen kiméleteset nem tapasztalunk. Ott képviselők, felsőháziak, főtisztviselők és miniszterek egyaránt megragadják az alkalmat, ha kínálkozik, hogy ellenünk fogukat vicsoiritsák és sebhető pontjainkat támadják.

Nemcsak külügyi és pénzügyi téren, mely kettő tisztára közösködve alakul hatvanhét óta. Nem is csak a katonaság kérdésében, mely (jórészt a törvény szelleme és betűje elle-

nére) ugyancsak úgy alakult, hogy belőle az önálló magyar hadsereg fogalma is kiszorult

és átvedlett majdnem tisztára osztrák ármádiává. Hanem a kereskedelmi, ipari, gazdasági világban is, sőt legsajátabb belügyeinkben, mikre soha megbízatást nem kaphattak, leplezetlenül és takarás nélkül támadják a magyar nemzetet, tagadásba veszik kétségtelen jogainkat, becsmérlik önállósági törekvéseinket, fenyegető álláspontot foglalnak el még magával a császárral szemben is, ha netalán engedékenységet tanusitana a magyar nemzet igazaival szemben.

Jó ezt megfigyelni és jó ezt meg is érteni. Odaát még ma se határozzák el magukat az emberek arra, hogy Magyarországot becsületes szövetségesnek ismerjék el. Hanem még ma is gyarmat vagyunk nekik, melynek ügyeiben szabad és kell is beleszólaniok, melyet szabad, sőt kell is ellenőrizniök, melyet czélszerű, sőt szabad is kizsákmányolniok.

Évtizedekkel ezelőtt ezt a botor vélekedést csak a nagyfejúek, az ugynevezett illetékes körök táplálták; az osztrák birodalom lakói ilyen ármánykodó, viszás állásponttól távol állottak. Ma azonban át van gyurva a nép is. Ma minden osztrák honos egyszersmind ellensége is a magyarnak. Ma Ausztriában csak az lehet népszerű államférfiu, ki a magyarság ellen szót mer kiáltani, sőt annál népszerűbb, minél tágabb torokkal és minél mosdatlanabb szájjal meri a kiáltozását foly-

A hallgatóság.

tatni. Példa erre a bécsi polgármester, kinél kisebb kaliberű ember alig akad az emlegetett politikusok közt, mégis számot tevő ember, még a császári Burgban is, mert gondolkodás és fontolgtatás nélkül szórja szidalmait az apostoli király magyar országára.

És nincsen szünet ebben az áskálódó osztrák tusakodásban. Inkább fokról fokra fajul el a lelki állapotuk velünk szemben és már-már oda jutottak, hogy az igazság megismerésére képtelenek. Csak maszlagosított hamis hitvallásukból meritenek közjogi tanokat és talán csak perczek választanak el minket attól, hogy nyíltan pártot üssenek ellenünk és akár forradalomba kergessenek nemzeti önállóságunk ismételt védelmére.

Kormányunk egyelőre, addig míg a harcot osztrákék csak papiroson és tanácsházakban folytatják, győzi éberséggel és tudással. A támadást leinti, de vissza nem veri. Az ellenfelet korigálja, de meg nem alázza. Nincs elég ereje. És nincs hozzá alkalm. Tehát tőle többet nem várhatunk.

De már a nemzetnek más álláspontra kell helyezkedni ezen osztrák ármánnyal szemben. A Magyarság nem juthat még egyszer abba a meglepetésbe, melybe jutott negyvennyolczban. De nem is juthat még egyszer arra a sorsra, melyre átkos kényszer sodorta negyvenkilencben. Egyiket is, másikat is meg kell előzni.

Vegyük számba mai erőinket. És tegyünk összehasonlítást: ha a két állam közt egyik felsőbbre van hivatva, nem-e inkább a magyar nemzet volna hivatva a monarchia vezetésére? Ha egyáltalán szó lehet róla, hogy ne egymás mellett, hanem egymás alatt éljünk, nem-e talán a magyaré a felső hely és az osztrák van alulra rendelve?

Az élet kényszerűsége veti

fel a kérdéseket és követel rá váiaszokat. Ha valamelyik ország ellen hadat vezet a másik, annak nem csak a határ megvédésére kell szoritkozni és fegyverkezni, hanem a támadás megtorlására is és megbüntetésére is

Ha az osztrák tartományok császári összessége a magyar nemzet ellen gyűlölettel és legázolási szándékkal viseltetik, tegyük mi is félre az urj modort, a semmibevevő fitymálást, inkább kössük fel az ősi kardot és kérdezzük meg, ki adósa a másiknak? az fizessen.

Persze nem esatateren dől el a kettős birodalom sorsa, hanem politikai téren. Ott kell bátran védekezni és ügyesen támadni. Ha mindig csak védekezésre törekszünk, akkor az osztrák ármány ki nem fárad ellenünk új cselt vetni és új kárt tervezni. Ellenben ha valóságos erővel támadjuk vissza őt magát, akkor majd védekezésre szorul és maga háza tetejének oltásával lesz elfoglalva. Ha róka dézsmálja tyukjainkat, nem elég azt elkergetnem, hanem le kell ütnöm a derekát, hogy szögge akaszt-hassam az irháját. Csak így megy el a kedve máskorra.

Királyok vére hullása.

Budapest, február 10.

Gyilkok, ölö golyó oltotta ki életét Portugália királyának, kit pedig ő is jogon a „leghivebb fejedelem” címmel illet népe. Vére hullott és élte kialudt... megbontva országa egyensúlyát, megdöbbsentve a világot... de nem vártatlanul, nem úgy, mintha senkise merete volna gondolni! Mert I. Károly portugál király halálos végzete nem hasonló a csárok sorához, sem Umberto olasz király tragédiájához, még Sándor szerb

király gyászos végéhez sem, annál kevésbbé néhai jó királynénk siratni való halálához, kiket oktan, esze-hagyott egyének végeztek ki bombával, törrel, golyóval, pedig sem őket, sem hozzátartozójukat a vérbe fojtott uralkodók sohase bántották. A portugál királyt megölte: népe!

Ribera Dosz Riosz gróf tüzelt puskából kocsijára, kit ő halálra szánt; egy iskolai tanító terítette le, kit politikai zsarnokság hajtott a kétségbeesésbe; rá lőttek és fiára olyan emberek, kik éltnél is jobban szerették a szabadságot, az alkotmányt és hazájukat.

Nem lehet más szavunk e gyilkosságra, mint minden más rettenetes vétekre. Az emberi lélek mindig felriad, ha ártatlanok halálát hallja és itt igazán ártatlanul halt meg a 21 éves trónörökös. De még a megérdemelt halálos ítélet ellen is tiltakozik érzésünk és kívánjuk régtől annak eltörlését. Portugáliában el is törölték azt már harmincz évvel ezelőtt — és ime most újra végrehajtották, még pedig az ország két legelső férfian.

Mert a portugál király halála népitélet volt. Értethetetlen, hogy mikép volt lehetséges, de megtörtént. Az angol király tudta, a mi királyunk is tudta, újságok kiírták, külföldön emberek beszélték, hogy Károly királyt halálra keresik; az angol király, a magyar király figyelmeztető levelet is irtak neki. De Károly bizott szerencséjében és bizott népének ősi hűségében. A figyelmeztető sorokat félretette — mosolygott rajtuk! Utolsó mosolya volt! Már kivitték diszes temetési menetben végső nyughelyére...

Ez a bizakodása igazolja őt a világ és történelem előtt. Nem lehetett az rossz ember, ki a halálos ítélet hallatára így mert szólni: — „Felmentésemet várom, mert nem tettem semmi rosszat!” Tehát nem volt tudatában az ő vétkének, mely miatt halálra szánták.

Hát mit tett Károly király népe ellenére? Hogy felfüggesztette az alkotmányt? megtették azt már mások is és ma is élnek... talán az alkotmányok se oly biztosan tökéletesek, hogy azokon soha de soha se volna szabad rést adni büntetlenül!? Mit vétett Károly király? Hogy nemzete a szegénység lejtőjén tovább csuszott lefelé?... azt Károly egy kezével meg nem állíthatta. Hogy a jólétet népének nem tudta biztosítani? hát másutt talán a királyok ontják népük ölőbe a kincset, a vagyont!? Hogy népe erkölcsileg is csak züllött, mint már évszázad óta? Másutt se a királyok

végzik el a lélek magasztos művelését, mert Isten felkent szolgálóinak hivatala az . . .

Mégis mit vétkezett hát Károly király oly nagyot, hogy halállal kellett lakolnia ártatlan fiaival együtt (mert ifjabbik fiát is csak a merő esetlegesség adta vissza az életnek; halálra sebzett bátyjába furódott az a golyó is, mely pedig neki volt szánva). Mi volt hát vétke? Ahogyan innen messziről a válságos portugáli forradalmat megítélni módunkban van, Károly király vétke csak az egy volt és ezt népe igen nagyok vallja (még halálával sem tartja megboszultnak,) hogy idegen érdekek szolgálatába szegődött a maga hazája ellenében . . .

A királyné szemrehányást tett Franco miniszterelnöknek, hogy holt hítesurát és fiát csak rajta keresi; a király öccse ököllet akarta gyászát enyhíteni, ahogyan azt Franco arczába sujtotta. De ez nem igazságos ítélet. A kormányelnök másutt talán felelős királya elhatározásáért, de itt az adott esetben, Portugáliában személyes politikát üzött a koronás fő és addig keresett hozzá embert, míg Franco-ban az alkalmast megtalálta. Nem Franco műve volt az a két királyi hullá. Hanem a tévedése, a botlásé, a nagyon nagy botlásé, minőt csak királyok tudnak botlani. És Károly királyilag botlott, midőn hazáját kiszolgáltatta az angolok világhódító politikájának.

Ez volt a halálos ítélete. Ezért fordult el tőle népe. Miként ő is elfordult népétől. Ez fosztotta meg trónjától s életétől. Ekkora vétek kellett, hogy nagy bűnhődés csiráját hordja magában.

Királyoknak is van kötelességük. Tán legegyszerűbb, hogy a népet és az országot szeressék. Hiszen nekik is hazájuk az az ország, mely koronát és bibort juttatott nekik. És a hazát szeretni — Isten parancsolja.

Nem vagyunk mi történetbuvárok, a frissen hantolt koporsó nem is túri, hogy mellette ítéletet mondjunk. De a tanulságot le kell vonni a világrengető nagy eseményekből. Ugyan mi tanulság kínálkozik szegény, kisdéd embereknek, minők mi vagyunk, királyok sorsából? Nem tulás ez? Nem! Egyben mindnyájan egyformák vagyunk: *a hűség kötelesség.* A legkisebb szolgáló is éppen úgy számon vétetik hűség szempontjából, mint a koronás fejek. Sáfár ez is, az is. Egyikre egy garas van bizva, másokra millió talentom . . . de az Ur mértéke egyformán igazságosat billen a garas sulya alatt, miként a talentom mázsás terhe alatt.

Ki a rábizott érdekek nem hűsé-

ges szolgálója, de sőt ellenmunkása, az Ur színe előtt hogyan áll meg? Király, ki népe ellen, bíró, ki községe ellen, apa, ki családja ellen határoz, hogyan fog beszámolni a rábizottakról?

Ritka bűn ez, de sajnos, nem ismeretlen. Kevésre méntés, hogy legtöbbször a bűnös igazát vitatja. Kevésre méntés, mondom, mert az okosság is kötelező és megadja azt Isten mindenkinek, ki buzgó imában kéri.

Engedd, nagy Isten, hogy a föld színe megújuljon szellemed által, miként rákövetkezzék a te országod mielőbb, semhogy a hűség elhalaványodása örvénybe buktasson ma egy királyt, holnap egy polgárt. Hisz egyformán halhatatlan lelkük csak a te kezébe esik . . . mert vétkezni csak ellened lehet Uram, noha a kár, a baj, a nyomor emberekre is háramlik.

Választási rendszerek

a nagyobb európai államokban.

(N. Á.) A választóreform küszöbén nem lesz érdektelen rövid ismertetést adni a külföldi választási rendszereknek, hogy így tájékoztatva legyünk ezen a téren is. Másrészt azonban az is a czélunk, hogy szemben a türelmetlenséggel, a demagógiával rámutassunk ezzel arra, hogy az általános választójog sehol a világon nem lett egyszerre, hanem fokozatos és észszerű munkának, nemzeti haladásnak az eredménye. És ha a múlt nemzetek tudtak türellemmel és kitartással fejlődni az általános választójoghoz, akkor e példán nekünk is kell okólni. A választójog nem czél, hanem eszköze a nemzet alkotmányos boldogulásának.

Mert szentek előttünk a nép jogai, de csak akkor, ha ezekben rejelő hatalmas erő a köz, a nemzet érdekében érvényesül. Ez előtt eltörpül minden pártérdek és hazug nemzetközi világmegváltás. Attól az uttól, hogy a választóreform kizárólag a nemzet érdekét szolgálja, el nem térít bennünket semmi hatalom, legkevésbé a hazátlanság néhány felcsereperedett vékony dongáju legénye. Hogy a nemzetek a politikai jogok kiterjesztésénél állandóan szem előtt tartották saját érdeküket, azt legjobban bizonyítja az alább következő ismertetés. Minden nemzetnek — míg népe a műveltség és politikai érettség bizonyos kielégítő fokát el nem éri — sajátos választó rendszere van, melyből fokozatosan az általános választójogra tér át. Senki sem

állítja, hogy jelenlegi választórendszereinknek nincsenek hiányai. Óriási hiányai és hibái vannak. Abból azonban még nem következhetik ugrás a sötétbe.

Mi rendületlenül bizunk a nemzet vezéreiben, hogy szemben minden alantas és ellenséges törekvéssel olyan reformot alkotnak, mely egyrészt a kívánt mértékben való jogkiterjesztést, másrészt a magyar faj szupremációját eredményezi.

Franciaország.

Az 1789-iki forradalom óta, mely a rendi alkotmányt oly borzalmas módon vetett véget, a kormányformák örökös változása folytán egymást követték a különböző választási rendszerek. 1789-től 1875-ig, mikor a jelenlegi rendszer életbe lépett, mintegy 9 különböző rendszer volt érvényben. Ma a választói jog terjedelmével kapcsolatos rendelkezések a következők: A képviselők (675) a lakosság száma arányában vannak megosztva. A választói jog kellékei: 1. állampolgárság, 2. a férfinem, 3. a 21 éves kor. A választás közvetlen. A szavazás titkos és községenként folyik. — Franciaországban tehát az általános választói jognak legideálisabb formája van érvényben. Franciaországra nézve ez nem jár veszélylyel, mégis a fejlődésnek 9 fokán kellett keresztülmennie, hogy eljusson hozzá. Ez alapon Franciaország 38.961,915 lakója közül 1902-ben 10.978,030-nak, azaz 28-18%-nak volt szavazati joga, ami megfelel a népességmegoszlás természetes arányának.

Belgium.

Belgium neve újabb időben gyakran szerepelt a magyar lapok hasábjain az ott érvényben levő többes szavazati jog révén, mely a szociális sajtó állítólagos „leleplezése” miatt a magyar politikai körökben sok szóbeszéd tárgya volt. Belgium az 1848-iki forradalomkor Hollandiától történt elszakadása alkalmával alkotta meg első választási rendszerét, melyet 1881-ben és 1893-ban még kétfő követett. Az 1893-ban megalkotott s jelenleg is érvényben levő választási törvény szerint a képviselők a lakosság száma arányában vannak megosztva. A választói jog kellékei: 1. egy szavazata van a 25 éves férfi állampolgárnak, ha egy év óta az illető községben lakik, 2. két szavazata van annak, aki vagy a) betöltötte a 35-ik évét és nős vagy özvegy és törvényes leszármazója van, továbbá lakása után 5 frank személyes adót fizet, föltéve, hogy hivatásánál fogva a személyes adó-

Az iskola szerepe az alkohol-ellenes küzdelemben.

Az alkohollelenezes küzdelemnek a legfontosabb része, megóvni az embereket az alkohol veszélyeitől. Legbiztosabban ezt úgy lehet elérni, ha az embereket a szeszről való tartózkodásra neveljük. A nevelés már a legzsengőbb gyermekkorban kezdődjék úgy, hogy a szülők ne tekintsek „virtus“-nak, ha még iskolába se járó gyermekük felhörpinti a bort, sört, pálinkát. A gyermek már arca fintorításával, önkéntelen megrázkódásával is mutatja, hogy szervezete az alkoholt csak kelletlenül fogadja be.

Fokozott súlyt kell helyezni e kérdésre az iskolai nevelésben. Már az elemi iskolában föl kell világosítani a gyermeket ama káros hatásokról, miket a szesz okoz az emberi szervezetben, a családi és a társadalmi életben. A szervezetben már az első állomáson: a torokban kellemetlen, égető, karczó érzést okoz, vagyis torok- és gégehurutot. A gyomorba jutott alkohol a gyomrot izgatja, utóbb megtámadja: az emésztés megakad, savanyu iz lép föl a szájban, ami a gyomorhurut jele. A gyomorból felszívódván a vérbe, egy része ugyan eltakarodik a vesén, tüdőn, bőrön át, nagyobb része azonban a szervezetben marad és alszírozza a vesét, májat, szívet. A máj és szív zsíros elfajulása a legsúlyosabb bajokat hozhatja ránk. A zsíros véredények könnyű repedése által szívszélhűdés és halálos agyvérzés támadhat ránk. Az agyat és idegrendszert az alkohol vigalmi állapotok fokozataival háborgatja; a derütől egész a dühöngésig van lépcsőzet a részegségben, mely sok embert vitt már börtönbe, tébolydába, meggondolatlanul a halálba, más igen nagy kárba.

A családalapításnál is az iszákosság rettentő módon boszulja meg magát. A hülyék és nyavalyatörősek kilenczvenöt százaléka alkoholisták szüleitől származik. Svájci statisztika szerint az elmebeteg férfiak és az öngyilkosok egyharmada részeges volt annakelőtte. Összehasonlítás céljából magam megfigyeltem tíz családot, melyekből ötvenhét gyermek született: ezek közül idő előtt elhalt 12, hülye, epileptikus, vagy másképp nyomorék volt 36 és csak 9 volt ugyanogy ép!

Hogy a társadalomban mennyi bajt okoz a szesz, azt jól tudjuk. A bűnök krónikája beszéli, hogy a bűntények fele alkoholra volt visz-

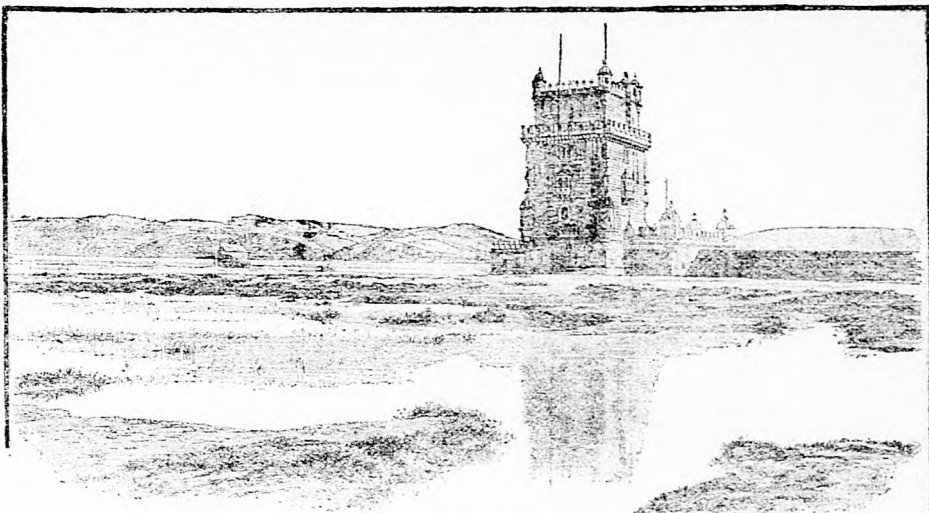
szavezethető. Temérdek családi boldogságnak, megjáró ekszisztenciának ásta meg már a sírját a szesz, mikről nem beszélnek hivatalos irások, de az ember nem feledheti, mert szeme előtt hajtja végre tragédiáit az alkohol. Sok szerencsétlenség a gyárakban, cséplőtereken, közlekedés közben nem esett volna meg, ha az emberek a szesznek nem hódoltak volna. Mennyi nyomor nem volna előttünk ismeretes, ha nem ismernők azt a szeszt, mely a legjózanabb és legpontosabb emberből tehetetlen bábót, vagy rémes vadállatot tud alakítani!

Küzdeni kell az alkohol ellen minden iskolai orvosnak és minden tanítónak. Nemcsak a gyermeknek beszéljünk, hanem tartunk konferenciát a szülőknek is, hogy az alkohol kárait szemük elé tárhassuk!

A középiskola még többet tehet e téren. Ott nemcsak az egészségtan orvos-tanára és nemcsak a vallás-tanár, hanem az igazgató és minden

bertársukat is gondozásba vehessék! De legnagyobb súlyt kellene helyezni az orvosi fakultásokon az alkohol kérdésére, hogy végre diadalmasan kiküszöbölhessük onnan azon balhítet, mely — dacára a tudomány ellenkező bizonyítékainak, kétségtelen igazmondásának — még ma is tápszernek mondja a szeszt.

Azonban csak úgy fogjuk hathatósan nevelni tudni az ifjúságot a nagy dologban, ha mi, nevelők, orvosok, tanárok, szülők, irányadó emberek, a magunk példájával mutatjuk meg nekik, hogy igenis élélhet az ember alkohol nélkül. Sőt, hogy jobb, boldogabb, egészségesebb és erkölcsösebb az a nemzedék, mely józanul élvezi az élet örömeit és nem adja muló, de kárteknony mámorért cserébe emberi méltóságát... És azután, vajjon nem küzdés-e mindnyájunk számára az élet? Ki akad és ha akad, mily kevés akad, aki változatlan enyhe viszonyok közt járhatja meg élete pályautját? Már pedig ez a harc egész embereket követel, nem olya-

Lisaboni képek: A Belem-torony és Sta Maria kolostor.

előadó tanár tud apostolkodni az alkohol szenvedéseinek csökkentésére. Ahol van alkohollelenezes-egyesület, ott az terjessze ki működését az ifjúságra is; tartson a gimnázistáknak szabad előadásokat és vegyen tőlük fogadalmat, hogy tartózkodni fognak a szeszről.

Az egyetemeken és akadémiákon hol a viszony tanár és tanítvány közt már sokkal lazább, határozottan meg kell csinálni az alkohollelenezes-egyleteket. Más főiskolákban is, meg a papi szemináriumokban. De ugyanakkor ezen intelligens ifjakat még arra is rá kell nevelni, hogy miután maguk oltalmára már gondoltak, készüljenek arra is, hogy más em-

nokat, kik lényük felét (és pedig jobbik felét, mert a lelkét) az alkohol pogány oltarán áldozatul dobják az állati ösztönöknek. Azaz nem jól van mondva, hogy állati ösztönök, mert nem ismerem a természet világában oly állatot, melyik a mámort szándékosan keresné... ez csak a teremtés koronájának sajnálatos privilégiuma!

Dr. Fischer, főorvos.

Regény folytatásunk e héten a rendkívül érdekes hazai és világeseemények miatt kiszorult a lapból. Jövő héten ismét rendszeresen tovább folyik a regény.

POLITIKAI VILÁG.

A miniszterelnök

egész héten át Bécsben időzött, miután a delegációk majdnem naponta tartottak üléseket. — A belügyminiszter szorgalmasan gyűjti adatait a választói jog kiterjesztése javaslatához. Nemcsak azokat véteti számításba a szolgabírákkal, kik a kiterjesztett jog alapján szavazati jogot nyernek, hanem a kerületek új és czélszerű beosztása dolgában még a járható jó utakat is felírta. Ebből ítélhetünk, hogy az új jog alapján sem tervezik a választásokat községenként, hanem inkább a körjegyzőségek székhelyén. De annyi bizonyos, hogy egy és ugyanazon kerület nem fog egyetlen helyen választani.

A házaszályok

megszigorítása dolgában mindjárt február végén újabb tanácskozásra ülnek össze a pártok. Most már kész javaslat fekszik előttük a Nagy Emil féle indítvány alakjában. Ugy hírlik, hogy a nemzetiségek ma már sokkal szelidebben fogják fel a szigorítást és nem fognak ellene erősebben agítani, ha a kormány bizonyos részét az indítványnak nem engedi élesebbé tenni, mint a hogyan tervezve van. Ezzel szemben a negyven horvát képviselő (kiknek mandátuma nem szűnt meg a saját országgyűlésük feloszlatásával, hanem tart mindaddig, míg az új horvát országgyűlés majd másokat küld a budapesti parlamentbe) azt hangoztatják, hogy ők a legerősebben szándékoznak küzdeni a szigorítás ellen. Általában minden revíziót károsnak tartanak, de semmiképp se nyugszanak bele abba, hogy az ő szereplésüket tegyék lehetetlenné a szigorított szabályok.

Románok szervezkedése.

A román nemzetiségi párt országos szervezkedésére már megkezdte működését az országos iroda. Aradon

van székhelyük. Egyelőre összeírják azokat, kik helyi csoportok vezetésére alkalmasak és azokat, kiktől anyagi áldozatot remélhetnek politikai czélokra. Tehát országosan szervezik azt a pártot, mely a magyar állam egysége ellen tör és se belügyi kormányának, se országháznak, se a függetlenségi pártnak nincsen erre tiltó szava?

Mandátumok.

Szabadkán február 8-ikán volt a választás, mikor is Gyelmis Gerőt függetlenségi programmal egyhangulag kiáltották ki képviselőnek. — A deési kerületben február 17-én lesz választás. A negyvennyolczas párt jelöltje Gál István, az alkotmánypárté Barcsay Tamás. — Trencsénben, miután a nemzetiségeknek még nem sikerült jelöltet találniok, a keresztény szociálisták sem bontottak eddig még zászlót (csak annyit hangoztattak határozottan, hogy a néppártot semmi szín alatt sem támogatják), eddig az egyetlen jelölés az alkotmánypárté, mely Béla Henrik nevére kiáltja az éljent. — Új választás elé jutott Beregmegyében a tiszaháti kerület is, mert képviselőjük, a függetlenségi pártból nemrég kilépett és régen nagybeteg Uray Imre február 9-én meghalt. Az elhunyt képviselő ötvennyolcz éves volt és 1887 óta képviselte a tiszahátiakat.

Tisza István szava.

Néhány napon át erősen híresztelték, hogy az egykori szabadelvűek az alkotmánypárttal fuzióba kívánkoznak, így akarva maguknak a polczon megint valami kis helyet biztosítani. Persze akad rá czáfolat elég sürűn. De érdekes Tisza István megjegyzése, mikor megkérdezték, mit tart a dolog felől. Azt felelte: „Nem látom szükségét. A koalíció nagyon jól végzi dolgát, mert ugyanazt végzi, mit kezdünk; ugyanazt csinálja, mit mi is csinálnánk.“ Tisza ezt elismerésnek akarta hallatni, de sok tekintetben bizony vád az a mai kormány ellen, ha Tisza István meg van vele elégedve. Azonban az is tény, hogy országos dolgokban nem lehet a rendszert máról holnapra gyökerestül megváltoztatni és a koalíciónak jó hosszú időre van szüksége, míg azt

az istállót végkép kitisztítja, mit Tiszáék, Fejérváryék visszahagytak. Hogy a nemzeti kormány nem tanúsít ebben elég erélyt, nem annyit, mennyit sokan vártak tőle, az igaz. De ne feledjük, hogy a régi rendszernek sok olyan erős oszlopa volt, melyet Kossuthék, Andrássyék, Apponyiék egyhamar nem tudnak aláadni és kidönteni.

TÁRCZA.

Balla Maris.

Utcán, téren virágot árult,
Illett rá karton kék ruhája,
„Be szép lány lesz, mondák, belőle
Tizenhét esztendő korára!

— Lett is belőle szép sugár lány,
Kis városunk legszebb virága;
S a merre járt „virágot“ árult
Divatos szép selyem ruhába.

S az anyjának más vett koporsót,
S ő egyre úgy járt mint a páva...
Ugy fogták ki a Tiszából:
Divatos szép selyem ruhába!'

Sz. M.

Évike.

Eljött a doktorbácsi egyszer,
Aztán beolta Éviket
És mondá: „Jöhet már a himlő,
Az arczod marad sima, szép.“

— Hát oltsd be doktor a szívét is,
Amint beolád a karát,
Hogy gond, nyomor és sors csapása
Rosszá ne változtassa át!

S a doktor sima homlokára
Egyenkint gyűlnek a redők,
„Ahhoz nem értek (így szól végre)
Tanítsd meg imádkozni őt! S. J.

Arany szemek.

Egészen. Nem teljes a te hited,
míg Jézus keresztjét venni vonakodol;
hanem egészen Jézus oldalára
kell állanod!

Légy hálás! Annak, ki Jézushoz
vezetett, sohase lehetsz eléggé hálás.

Astma

nehéz légzésben szenved, kik a fulladás miatt fekvődni és aludni nem tudnak, lábuk dagadt, lépcsőket alig tudnak hágni, mert megáll a lélegzetük s azzal szívdobogásban szenvednek, a meleget alig bírják, annak egyedüli megmentője a számtalan hálalevél által megköszönt elleni szer. Ezen szer rövid használata után a szív rendesebben működik, legrövidebb idő alatt könnyebbülés áll be s annak hosszabb használata után majdnem teljes a gyógyulás.

Egy ragy a g ra 9 K

Továbbá kitünő szerek!!

vizkórságnál, gyomorhaj és étvágytelenségénál, tüdőbaj, mellfájásnál

Megrendelések intézendők:

BALLA SÁNDOR gyógyszerészhez

Hódmezővásárhely, 52.

Vasárnap könnyű és kényelmes kereszténynek lenni; hétköznap az sokkal nehezebb állapot.

Ő megért minket! Jézus megérti a mi életünket; neki elpanaszolhatjuk fáradtságunkat, szívünk fájdalmait, lelkünk keserveit, harczaink meddőségét, vállalkozásunk kudarczait, törekvéseink hiábavalóságát, ő megérti és mindenért kárpótolni tud.

Mindenki teheti. Alázatos életet élni a legtökéletesebb mintakép, Jézus példája szerint, az még a leg-egyszerűbb embernek is lehetséges.

Szomorúság és bántalmak. Ilyenek idejében kettőzött imádság legyen a dolgunk. Jézus szive, mely értünk a kereszten meghalt, mindent átültet a mi szívünkbe, hogy szeretni legyünk képesek azokat, kiket joggal gyűlölhettünk.

Élet szabály. Ne vesd magad a nagy hírnév után, se emberek tekintélyét ne vadászd, hanem arra fordítsd minden figyelmedet, hogy Isten benned a kedvét találja.

Dogmatika és etika. Jézus szeretett minket — ez minden dogmatika; szeressük Jézust — ez az evangelium teljes etikája.

Isten irgalma. Végtelennek kell lenni Isten irgalmának, hogy a mi sok vétünk és a mi sok hálátlanságunk után se szünik meg gondunkat viselni.

A legjobb időtöltés. Ha keresztények együtt vannak, beszélgessenek Jézusról és az Isten országáról, akkor — ha etten vannak — Jézus eljő hozzájuk harmadiknak.

Nyitva az ut. A tékozló fiu esete bizonyítja, hogy minden bűnös nyitva találja az utat Istenhez. Nem kell hozzá sok eljárás, sok áldozat, csak töredelmes szívvel kell az atyai házba visszatérnie.

Hít. Legnehezebb a bűnös embernek elhinni, hogy őt Isten szereti, pedig így van!

Ma cselekedjél! Minden nap új változatokat hoz és új viszonyok közé állít. Meg kell tehát ragadni az alkalmat és cselekedni férfiasan, hit-szilárdan, gyorsan. Az egyszer elmulasztott alkalom sohase tér vissza. Mégis ne töltsd idődet a mult felett való bánkódással, valamint a jövőre való meddő elhatározásokkal se, hanem a jelenben élj, *ma cselekedjél!*

Kérünk czimeket, hová mutatványszámot érdemes küldeni.

Két veréb.

A telegráf-dróól oszlopára
Két kis veréb egyszerre szállta.
Lecsüggédt szörnnyal
Megültek ott
És egy a másnak
Panaszkodott.

A hosszú utról, szendvedésről,
Hidegről és a napsütésről.
Legény az egyik,
Másik leány,
Megesett szívük
Egymás baján

Az egyiket elhagyta párja
Urát a másik keresi, várja.
Egymáshoz bujnak
Mind közelebb.
Szegény, szerelmes
Két kis veréb.

Egy perczig, S mindegyik lájja.
Nem ezt kereste, nem ez a párja.
És elrepülnek,
Vissza se néznek.
Északra egyik,
A másik délnek.

Beöthy László.

Geronimo vértanu. Németország „Beton-Zeitung” című szaklapjából, mely a beton- és műköipart szolgálja, veszszük át egyik mai képiunket és a hozzá való adatokat a következőkben:

Elevenen betonba temetve! — ily rendkívüli módon végezte életét egy keresztény vértanu az 1569-ik esztendőben. Geronimo volt neve, arab a származása, ki gyermekkorában spanyol lovagok fogságába került és azoktól katolikus nevelést élvezett. De már nyolcz éves korában ismét az izlám nép közé jutott vissza, hol azután muhamedánus tanok szerint élt tovább. Am a kereszténység benyomásait, mit gyermeteg lelke felfogott, feledni nem tudta.

Huszonöt éves korában szabad akaratából Oránba vándorolt át, mely

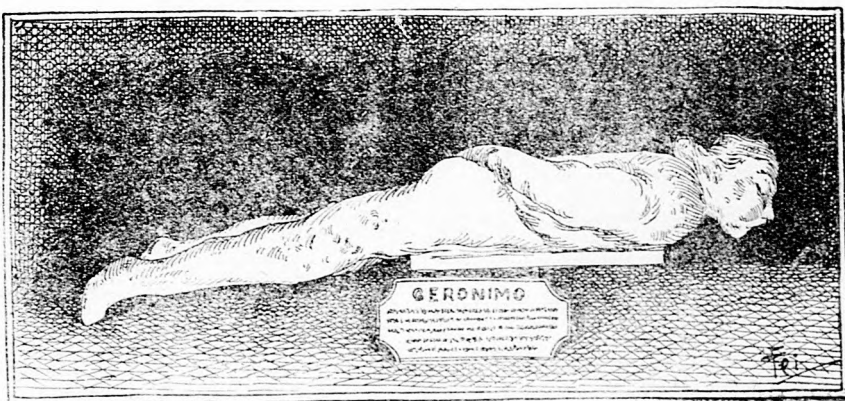
tartomány akkor a kereszt uralma alatt állott; nemcsak visszatért a kereszténységhez, hanem buzgó terjesztője is lett annak. Vándor apostoloskodása közben ismét fogságba került, most török korzázok közé, kik — mert a krisztusi hitet megtagadni nem akarta — halálra ítélték. Saját-ságos, kegyetlen módon hajtották rajta végbe az ítéletüket. Vingt Quatre Henris számára éppen akkor kikötőt építettek Algírban, hol a partra beton koczkákat alkalmaztak vizgátnak. Egy ilyen hatalmas koczkába ágyazták be Geronimót, miután kezét hátrakötötték, őt magát pedig arcra fektették.

Egy Hajda nevű benczés pap volt a kínos halál tanuja és ez írta kronikába Geronimo légét. Az ő feljegyzése tartotta emlékezetben a vértanuságot és adott okot, hogy mikor ama kikötő erősítvényét a francziák 1853-ban széthányatták, a betonkoczkákat vigyázva vizsgálják, többet azokból nagy fáradsággal elfürészelnének, míg azután az igazit meg is találták. A betonban látható lett Geronimo egykori testének ürege, a hogy abban helyet foglalt: csontjait is hiánytalanul összeolvashatták.

A betontömbből kiszabadított ereklyeszámbe menő maradványokat 1853. december 27-én az algíri székesegyházban ünnepiesen eltemették; az üregbe, mely 284 éven át a vértanu sírját képezte, gipszet öntöttek, mely mikor megszáradt, híven visszaadta a bátor Krisztus-bajnok alakját. Ezt a gipszöntvényt látatja képiünk itt a'ul; maga az öntvény Cincinatti muzeumába került.

A koldus áldása.

Boilditen, a híres francia zene-költő, aki a XIX. század első évtizedében aratta legnagyobb diadalait, élete egyik legszebb korszakáról azt írta:

Geronimo, a betonba ágyazott vértanu.

— Boldog deákyerek voltam szorgalmasan tanultam, jól viselkedtem és így édesapám sohase tagadta meg, ha egyre-másra, könyvre, zene-műre egy kis aprópénzt kértem tőle.

Egyszer a roueni hidon egy nagyon öreg koldust láttam, aki valahonnan a vidékről vánszorgott be városunkba. Soha se indított meg annyira szegény ember, mint ez a szép öreg koldus.

Őt frank volt a zsebemben. A könyvkereskedésbe siettem, néhány újabb zeneművet akartam éppen megvenni. Becsültem a pénzt, rajongtam a zenéért is, de e perczen éreztem, hogy a könyörtület min-

szertartásainkon, igazságainkon. Ezt a hajlamát akkor se tudta elfojtani, mikor bucsulátogatását végezte b. e. IX. Pius pápa előtt és a jóságos szentatyja arra biztatta, hogy kérjen tőle valami kegyet, ő szívesen meghallgatja. Francziás mosolylyal ezt felelte a szíves szókra: «Egyetlen vágyam volna, hogy szentséged engem szentté avasson!» Hanem IX. Pius is tudott a tréfa hárfáján! «Az nehéz lenne — válaszolta szintén mosolyogva — mert akkor elébb meg kellene Önnek halnia; hanem tudja mit? tetesse magát álhalottnak és én őnt akkor hivatalosan álszentnek fogom nyilvánítani!»

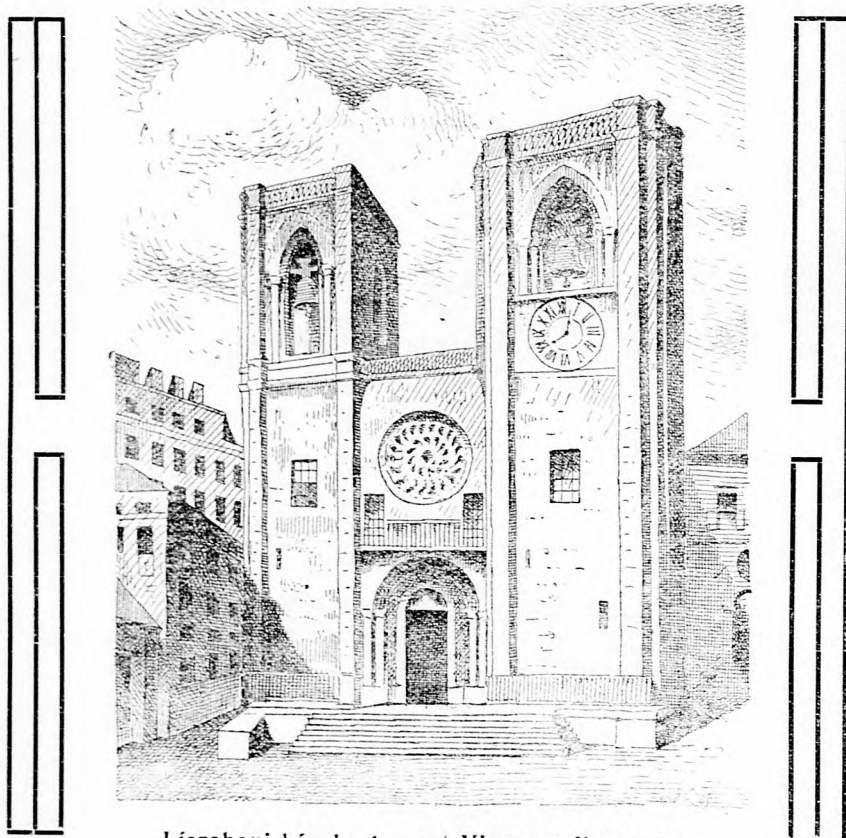
A francia állambölcös nagyon elcsitult erre.

gonoszságot. Az elsőfoku bíróság ítéletét helybenhagyta a királyi Kuria is, de kegyelemre fölterjesztést tett a királynak, ki országunk legfőbb bírja és e minőségében életnek, halálnak ura.

A király döntése szombaton érkezett meg Mármarcsszigetre és vasárnap hirdették azt ki a törvénysekben. Veszedelmes tolongás támadt a bíróság házában, mindenki kíváncsi volt a király levelére. Az ítélet hallgatására szuronyos börtönőrök kísérték fel a gonosztevőket. Husz magásra tartotta ősz fejét, ellenben Mihálka ugyancsak meg volt törve, el is ájult, mikor a Kuria szavait olvasták neki, mely megerősítette a kötéshalál ítéletét. Meg kellett várni, míg föleszmél, hogy tovább olvashassanak. Most következett a királyi kegyelemlevel. Ennek szavai szerint: Mihálka, mert hogy ő bűnbánattal fölfedezte a gyilkosságot és számot adott a pénzről, mit a postakocsiból elraboltak — kegyelmet kapott; Husz Ábrahámra nézve a király azt írta, hogy legyen szabad folyása az igazságszolgáltatásnak, mi azt jelenti, hogy a hóhér kezére kell őt adni. Husz Ábrahám nem tud magyarul, csak oláhul, tehát tolmács mondta meg neki, hogy másnap fel fogják akasztani. Csak annyit felelt rá, hogy végezzenek vele minél hamarabb és hogy engedjék elbucszni az apjától, feleségétől és gyermekeitől.

Az ítélet után Mihálkát elvitték a börtönbe, hol életfogytiglani rabságot elszenvedje, mert erre változtatta át halálos ítéletét a király. A gyilkos ott azóta folyton sir és nem bírja könnyeit visszatartani. Egyik perczen hálálkodik az Urnak, hogy nem kell bitón halnia, más perczen átkozza a szerencsétlen pillanatot, melyben a fölbujtásra hallgatott és most emiatt egész életében raboskodhatik. Azt mondja, a kivégzését se bánta volna, legalább pár pillanatot alatt kiszenvedett volna, csak az keseriténé nagyon, ha Husz kapott volna kegyelmet.

Husz Ábrahámot ezalatt kivitték a siralomházba. Miután a városban lakó két rabbi elutazott volt, nehogy a kivégzésnél jelen kelljen lenniök, a zsidó hitközség három talmudistát adott a szerencsétlen mellé, hogy vele imádkozzanak. Később eljött a felesége, fia és leánya, meg az öcsce. Az asszony nem birt bemenni hozzá, nem is látta. A gyerekek benn voltak a nagybátyjukkal. Husz Ábrahám a leányát megáldotta, megölelte, de fiához egyetlen szót sem szolt, meg se nézte.

Lisaboni képek: A szent Vincze székesegyház.

dennél előbbre való. Szó nélkül odaadtam a koldusnak egész vagyonomat.

Az öreg így szólott:

— Áldás lesz ezen az adományon fiatal uram; gondoljon csak vissza reám, a roueni vén koldusra, ha valamikor híres ember lesz magából.

Boilditen világhírű művész lett s férfikorában sokszor emlékezett a vén koldus áldására, mely deákkora óta végig kísérte az egész életen.

Sikerült válasz.

A francia kormány követjét visszahívták a Vatikánból, hogy nagyobb méltóságra emeljék. Érdemes ur volt a politikában, de vallásossága sok kívánni valót hagyott fenn. Szeretett gunyolódni is

UJDONSÁGOK.

Husz Ábrahám hóhérekében

Mármarcssziget, febr. 11.

A petrovai rablógyilkosok felett rég törvényt ült az igazságszolgáltatás és tudvalevőleg halált mondott ki a két főbűnös fejére. Husz Ábrahámra, mert ő volt a felbujtó, Mihálka Jánosra, mert végrehajtotta a

Mikor ezek elmentek, mindenkinek szabad volt bejárni a síralomházba. Husz senkivel sem törődött, csak ököllel verte az asztalt és véres szemekkel meredt maga elé. Párszor hangoztatta, hogy ő ártatlanul hal meg, mert a gyilkosságban nem vett részt. Mihálka kegyelmére azt jegyezte meg, hogy persze a kereszténynek mindig szerencséje van. Egyébként megnyugodott az ítéletben és áldást mondott a királyra, ki a halált rádiktálta. Azt mondta, bizonyára az Isten akarja így, az sugalmazta a királynak, hogy neki halni kelljen.

Hétfőn reggel fél hétkor történt meg az akasztás. Borus, szürke reggel volt és orkászertü szél dühöngött. Valami harmincz ember nyert bebocsáttatást az udvarra, hol Bali Mihály és két segédje, egyik a veje is, már szombaton felállították a bitót. Husz Abrahám fehér alsóruhában jött ki az udvarra, hol meghallgatta még egyszer a királyi ítéletet. Még vasárnap a védőügyvédje újra táviratozott a királyi kabinet-irodába kegyelemért, a mármaroszi ortodox hitközség pedig a bécs Roschild bárót kérte táviratban, hogy személyesen járjon közbe a királynál — de nem jött kegyelem a gonosztevő számára. Husz Abrahám imádkozva térdelt le a bitó elé, mikor is megragadták a pibékek és a hurokba tették a nyakát. Mikor a kivégzés megtörtént, Bali Mihály befogta a halott szemeit, felkötötte az állát és letakarta az arcát. Az orvosok negyedóra mulva kimondták, hogy a halál bekövetkezett. Akkor parasztszekéren kivitték testét a temetőbe, hová negyven lovasscendőr és vagy ezer zsidó kísérte ki. A temetés csöndben történt meg, de a városban egész nagy volt az izgalom, az emberek az utcákon jártak-keltek és csak az akasztásról beszéltek.

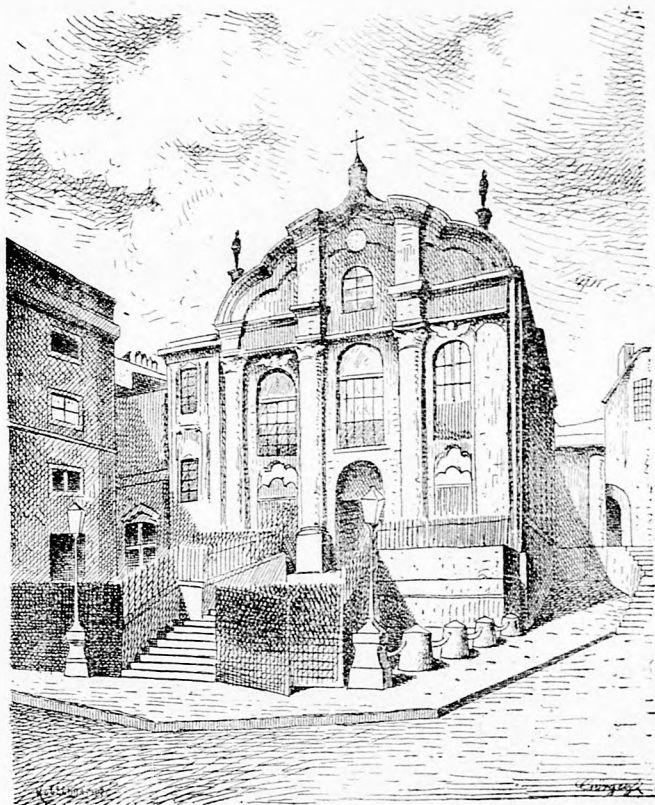
Bali Mihálynak ez volt a huszonnegyedik kivégzése. Utoljára két évvel ezelőtt akasztott Debreczenben egy katonát. Zsidót még nem akasztott, csak most. Érdekes, hogyan lett Bali Mihályból hóhér. Szelid ember ez, ki talán a csirke nyakát se metszené el. De mikor Boszniában katonáskodott 1878-ban, akkor történt, hogy három bosnyák foglyot kötélhalálra ítelt a rögtönös bíróság, mert adott szavuk ellenére oroszok lóttek a magyar bakákra. A katonák közül egy sem vállalkozott az akasztásra, tehát sorsot kelle huzniok és sors véletlenül Balira esett, ki aztán fel is akasztotta a három hitszegőt. Ettől fogva nem volt más neve az

ezredben, mint „a hóhér Bali.“ Mikor 1895-ben Kozarek meghalt, hetvenhárman pályáztak az állására, de Bali Mihály kapta meg a kinevezést és azóta ő a magyar királyi állami hóhér. Fizetése 1280 korona egy évre. A mesterségét nem szereti, de nem is restelli. Azt mondja, ha már van halálos ítélet a törvényben, akkor kell lenni olyannak is, aki végrehajtja. És azt is mondja eskü alatt, hogy darabont-korszakban, vagy abszolútizmus alatt nem szolgálna, mert ő elsőbb magyar ember és csak azután állami hóhér. A mostani akasztás költségei 340 koronára rugtak.

halálet jár a kör nyomában. A hivatalnokok közül is annyian betegek, hogy sok hivatalban majdnem teljesen szünetel a munka.

Halálra ítélt katona. Matosics Lázárt, a 86. gyalogezred közlegényét február 9-én kötélhalálra ítélte a hadbíróóság, mert még tavaly januárban megszökött ezredétől és a torontálmegyei Antalfalva község határában meggyilkolt és kirabolt egy öreg asszonyt. Matosics már egyszer két és fél évet, másodszor pedig hat évet töltött fegyházban.

Gyermekek a tűzben. Newcastelban, az ottani Jézus Szíve árva-

Liszaboni képek: Szent Antal szülőháza.

A király unokája, néhai Rudolf trónörökös leánya, Erzsébet kir. hercegnő, csütörtökön műtét alá került egy szanatoriumban, hogy veszélyes jellegű női bajából felépülhessen. Az operáció jól sikerült.

Szterényi államtitkár kedden két heti szabadságra a tengerpartra utazott; Kossuth Ferenc olyan jól érzi most magát, hogy a minisztériumát személyesen vezetheti.

A német kancellár, Bülow herceg, influenzában megbetegedett, úgy hogy legalább két hétig lesz kénytelen ágyban fekdüni. Németországban különben járványszerűen lép fel az erős meghűlés és számos

házban kedd éjszaka tűz ütött ki. Ötven árva az első emeleti helyiségből már nem tudott menekülni, mert a lépcsők égtek. Ekkor az apácák ágyterítőkből csikokat hasítottak, azon bocsájtották le a kisdedeket, végül maguk is baj nélkül szabadultak. Éppen mikor az utolsó apácza leért a földre, összeomlott a tágas nagy árvaház, mely aztán porig égett.

Cseh izgatók a Szepességben. Csehországból pénzelt emberek járják be a Szepesség északi felét és izgatják a népet a magyarság Nyilván mint baptista hittérítők járnak, de titokban pánszláv örültséget terjesztenek a tótok közt. Batizfalu-

ban három ilyen agitátort elfogott a csendőrség és megindította ellenük a bünvádi eljárást.

Általános sztrájk. Fiumében már-már türethetetlenül drága az élet. A munkások memorandumot intéztek a polgármesteri hivatalhoz, hogy könnyítse megélhetésüket valahogy, mert másképp márczius elsején általánosan sztrájkba állanak. Minthogy a polgármester kijelentette, hogy ebben a kérdésben vajmi keveset tehet a tanács, ez az államhatalom kötelessége volna, valószínű, hogy a munkások beváltják fenyegetésüket és megkísérlik a nagy sztrájkot.

Fekete himlő Párisban. Ez a borzasztó járvány száznál több betegedést és eddig nyolcz halált okozott az francia fővárosban. A ragályt spanyolországi kóbor cigányok hurczolták be, kik két hét óta a városi erődítmények falai mellett sátoroznak.

Negyedmillió pénzbírság. A galicziai jelzálog bank megvásárolt árverésen egy földbirtokot, de nem jelentette azt be az illetékkiszabási hivatalban. E mulasztás miatt az adóhivatal negyedmillió korona bírságra ítélte az intézetet.

A katolikus népszövetség mult vasárnap tartotta első agitációs munkáját, mikor is száznál több községben gyűlések voltak. A szónokok a szövetség céljáról és szervezetéről szólottak. Sok helyütt részt vett a központi vezetőség kiküldöttje is.

Sztrájkoló tanulók. A belényesi oláh gimnáziumban egy tanár arczul ütötte a hetedik osztály egyik növendékét, mert szembe szállott vele. Erre az osztály összes növendékei sztrájkba léptek és három napig nem mentek előadásra. Miután az igazgatóság kizárással fenyegette meg őket, a rend ismét helyreállott. A közoktatási miniszter vizsgálatot indított az iskola ellen, mely állandóan sok zavarral küzd.

Lakásuzsora Pesten. A februári negyedben Budapestnek minden lakóját házbéremeléssel sújtotta a háztulajdonosok kapzsisága. Mértéktelen volt az emelés, azért keltett nagyobb

elkeseredést. Sok lakásnak az árát kétszeresére szöktették fel és a legkisebb béremelés évi száz korona. A zaklatott polgárság gyűlésekben tiltakozik az uzsora ellen és a hatóság előtt keres oltalmat. Ugyan jó helyre megy! Éppen a főváros ad példát a kiszípolozásra. Például a központi városházban bérbeadott boltok után nem kevesebb mint 35 ezer koronával szed ma nagyobb bért, mint eddig. És mit csináljon a szegény pesti polgár? Nyílt utcán nem lakhatik, nem dolgozhatik, nem kereskedhetik. Fizetni kénytelen hát a nagyobb bért és kisebbre szeli a maga meg gyermekei kenyerét.

Leégett a lóvágóhid. Hétfőn délután kigyuladt a fővárosban egy sertésszállás és a nagy szél áthordta annak tüzét a lóvágóhidra, mely alig félóra alatt egészen elpusztult. A tűzoltóság csak arra szorítkozhatott, hogy a lángoknak terjedését meg-hiúsítsa, ami sikerült is. A kár 100000 korona.

Lövés az ablakon át. Pujban, Szilágyi Károly ügyvédre az ablakán át belőtt egyik haragosa és sörrel egész felső testét összeszebezte. Először senki se tudta, hogy mi történt, azért a merénylőnek ideje maradt a menekülésre.

1907 visszavándorló. Vasárnap érkezett Fiuméba a Karónia gőzös, mely ismét hozott letört magyart eleget Amerikából. A hajón, éppen mikor kikötött, két haláleset történt. Plese József és Pogen István munkások haltak meg, kiket a város temetője fogadott be. Tehát hazai földbe jutottak. A legtöbb szegény utas igazán lerongyolódva került vissza. Ötöt ingyen hozott a hajó. Közülök egy férfi és két nő az utban meg is örültek. A Karónia szerdán megint New-Yorkba indult, ezuttal kétszáz kívándorlót vitt oda.

Az általános munkaszünet, melyet október 10-én az országház újra való megnyitása napján rendeztek a nemzetközi szociáldemokraták, arra indította a kereskedelmi minisztert, hogy összeírassa az akkor nem dolgozó munkásokat. A statisztika szerint e napon Magyarországon egész

napot szünetelt 176.285 ipari munkás, félnapot pedig 2917. Ebből Budapestre esik 81.524 ember, tehát az összes munkások 62 százaléka. Budapest után a Tisza-Maros szögén volt legelőnebb az izgalom. Ott ugyanis a szocialisták a román nemzetiségekkel nyíltan szövetkeztek az napra. A vidékről kapott jelentések szerint a munkások leginkább csak kényszernek engedtek, mikor a szerzőságot letették. A sztrájkoló munkások bérvesztése megközelítő pontossággal 705.000 koronára van kiszámítva. Ehez járul még az a 8600 vasuti, bányavállalati és kohómunkás, kik szintén nem dolgoztak október 10-én, ezek bérvesztése meghaladja a 35.000 koronát.

Orvos nélkül. A máramaros-megyei Ökörmezőn tifuszárvány dühög; a járásbíróság egész személyzete betegnek fekszik. És nemesak a 3000 lakosu városnak, hanem az egész járásnak nincsen orvosa. Az ottani agg orvos ugyanis hónapok óta beteg, a miniszteriumból kiküldött járványorvos szintén megbetegedett abban a nagy hajszában, mellyel harmincz községet kellett ápolnia. A járválynak naponta két-három halottja van.

Egy anya tragédiája. Kermónában megbetegedett egy Palazzi nevű földbirtokos fiacskája és apja bement a gyógyszerháza, hogy elkészítse az orvostól kapott rendelvényt. A gyerek vonakodott az orvosságot bevenni, édes anyja tehát példaadásra maga vette be abból az első kanalat. Abban a pillanatban nagyot sikoltva összerogyott és pár órai kínlás után meghalt, mert a patikában tévedés folytán mérget töltöttek az üvegbe.

Anarkista napilap. Márcziustól kezdve Milánóban Protesta címen napilapot adnak ki az anarkisták. Ez az első ilyen napilap. Nemcsak az erős olasz pártnak lesz ez organuma, hanem a világ minden anarkistáinak érdekeit fogja szolgálni. A lap főszerkesztője Londonban él, Malatesta Henrik a neve és hírhedt felforgató ember.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója.

STOWASSER J.

császári és királyi udvari HANGSZERGYÁROS

Raktár: II. Lánchíd-u. 4.

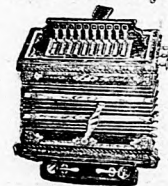
BUDAPEST

Gyár: II. Ontóház-u 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 firtól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

Lefog
ember, h
kerül egy
tozik min
menteni,
gyen, a f
ból. De
ezt abból
kere nev
reggel lef
mert még
Adria ten
8000 fori
pott, miv
nevü mag
Bekerét t
nevü norv
meglékel

Merén
giumban
nös emb
sineket,
mélyvona
töltés me
gépész él
utasok pe
Tűz is tá
eloltották.
semmit, r
tak és a
zott zav
fejtüket.

Kettő
feltűnést
gazdag g
delmező
nagy üg
zsebtolva
fogták el
mes vallo
gyermek
redett, ho
hogyan ell
most is e
vagyona
neki. Gy
delmez
megdöbb
röknél, ki
és — be

A nev
járás hirt
nagyon m
hideg mi
agyhártya
lázózási es
mint volt

Papcz

A „Kisbi
a parczel
Az intéz
czellázasi
tányos n
mérnökij
összes te

Lefoglalt hajó. Azt hihetné az ember, hogy mikor a tengeren bajba kerül egyik hajó, azt a második tartozik minden erejével támogatni és menteni, persze ingyen, egészen ingyen, a felebaráti szeretet parancsából. De nem így van. Megtudjuk ezt abból a kis hírből, hogy a Bekere nevű olasz vitorlást péntek reggel lefoglalták a fiumei kikötőben, mert még most se fizette meg az Adria tengerhajós társaságnak azt a 8000 forintot, melyre felszólítást kapott, mivel hogy a Széll Kálmán nevű magyar gőzös mentette meg a Bekerét tavaly, mikor a Falsofajton nevű norvég vitorlás beleszaladt és meglékelte.

Merénylet a vonat ellen. Belgiumban Spaa és Londson közt bűnös emberek felszedték a vasúti síneket, minek következtében a személyvonat gözgépe kisiklott és a töltés melletti árokba zuhant. Egy gépész életét vesztette, vasutak és utasok pedig halálosan megsérültek. Tűz is támadt, de ezt hamarosan eloltották. A rablók nem orozhattak semmit, mert az utasok éberek voltak és a szerencsétlenség által okozott zavarban nem vesztették el fejüket.

Kettős élet. New-Yorkban nagy feltűnést keltett egy Wolf Lajos nevű gazdag gyáros leirtóztatása, ki jövedelmező üzleti vállalkozása mellett nagy ügyességgel foglalkozott a zsebtolvajlással is. Tetten érték, úgy fogták el a rendőrök. Wolf töredelmes vallomásában elmondotta, hogy gyermekkorában egy bandába keveredett, hol a tolvajlást úgy megszokta, hogy ellenállhatatlan kényszer sodorja most is ebbe a bűnbe, holott nagy vagyona fényes életet biztosítana neki. Gyára ötvézer koronát jövedelmezte. A vallomás nagy megdöbbenést okozott azoknál a köröknél, kik Wolf Lajossal érintkeztek és — becsületes embernek tartották.

A newyorki nyomor. Az időjárás hirtelen hidegre fordult és ezt nagyon megéri a szegény nép. A hideg miatt sok tüdőgyulladás és agyhártyagyulladás pusztít és a halálozási esetek száma négyszer akkora, mint volt tavaly. A jótékony intéze-

tek tehetetlenek ekkora inséggel szemben, mert rengeteg pénz kellene a feneketlen nyomorúság megszüntetésére. Tízezer hajléktalan ember ténfereg a milliárdos város utcáiban.

Szédelgés egy segítőegyesületben. Az új-palánkai keresztény segítőegyesület, mely már néhány hónap óta fizetési zavarral küzd, fizetéseketelenséget jelentett. A vizsgálat kiderítette, hogy a passzív kétszáztizennyolcezer koronát tesz. E szerint a 100.000 korona alaptőke és az összes tartalékalapok teljesen elvesztek, de hiányzik a betétnek harmincz-negyven százaléka is. A szövetkezet bukását Filke Pál volt tanító, a ki a szövetkezetnél a könyvvezetői tisztet látta el, idézte elő. Filke nyolcz éven át volt az intézet könyvelője és ez idő alatt különféle szédelgéseket követett el, így az igazgatósági tagok birtokait egy szegedi pénzügyintézetnél nagyobb jelzálogkölesönökkel terhelte meg. Az igazgatósági tagok a pénz kezelése körül teljesen tájékozatlanok voltak és Filke könyvvezető kénye-kedvének voltak kiszolgáltatva. Maga Új-Palánka községe is nagyobb összeggel károsodik, de nagyobb baj az, hogy a szövetkezetnél igen sok nap-számos, szegénysorsu iparos van képviselve, akik szájuktól elvont fillérjeiket helyezték el gyümölcsözőleg a szövetkezetnél. Ez eset meggyeszte nagy feltűnést kelt.

Rémregény. Mátészalkáról szinte hihetetlen hírt veszünk. Az eset, a melynek leírása bátran ott lehetne valami rémregényben, a következő: a Károlyi grófok Zsiros pusztájára a minap beállított az erdészlakba egy ember, vállán nagy zsákkal és arra kérte az otthon egyedül levő erdészleányt, hogy adjon neki éjjeli szállást. A leány megtagadta a kérést, azonban ez annyira rimázkodott, hogy későbbben a leány beleegyezett, hogy a zsák ott maradjon. Erre az ismeretlen eltávozott. A leány vasalás közben egyszer csak észrevette, hogy a zsák mozog. Későbbben a zsákon egy kés pengéje nyult ki, mire a leány lekapta a falról atyja töltött fegyverét és rálőtt a zsákra. A lövésre munkások jöttek az erdész-

lakba és közben a csendőröket is értesítették az esetről. Ezek megérkeztek, a zsákot fölvágták és egy vértől patakzó emberre akadtak. A meglőtt ember csakhamar meghalt. A meglőtt embernél sipot találtak, melybe egyik csendőr belefújt, a mely jelzésre három más ember került elő fölfegyverkezve. A házba érve, észrevették a csendőröket, kiket megtámadtak. Erre a csendőrök lőttek és halálosan megsebesítették a rablókat. Az esetről a bírósághoz nem érkezett jelentés.

Elfogott lánykalmár. Lengyel István hírhedt leánykereskedő a minap Székesfehérvárra érkezett, hogy onnan néhány leányt a keletre szállítson. A rendőrség azonban nesztét vette a dolognak és miután utcahosszat hajszolta a bűnös embert, végre elcsípte egy pinczében, hová rejtőzködni akart.

Szélhámosok papi talárban. Mióta a francia egyházüldözés hatalmasra tett sok szerzetest, azkk-Magyarországon minduntalan felöölukan egy-egy papi ruhában járóbadius, ki magát üldözött francia barátának mondja és a vidéken alamizsnát kéreget. A rendőrség legtöbbször igazolásra szólítja fel az ilyen kéregetőket, mikor aztán kiderül, hogy az illető sohase volt pap és francia nyelven se beszél. Most is elfogtak Lugoson egyet, ki magát Guynot Ernő abbnak vallotta, azonban a vizsgálat kiderítette róla, hogy az erre való írásait úgy lopkodta össze és tulajdonképpen lengyelcsidő, ki szélhámoskodásért már többször is meglakta a városi börtönöket.

x Nem kell a pénzt drága, de hasztalan orvosságra pazarolni, mert mióta Müller Albert ur (Budapest, VI. Vadász-utca 34 P.) találmányát az R. B. 86969 sz. kettős elektromágneses keresztet a szenvedő emberiség rendelkezésére bocsátotta, mindazok, kik rheuma, csusz, ischias, asthma, gyomor és szívgörcsök stb. bajokban szenvednek, egy 6 koronás készülék használatát teljesen megszabadulnak a fentemlített betegségektől. mint azt a számtalan hála és elismerőlevelek bizonyítják, melyek közül kívánatos közöljük: Kedves Müller ur: Miután az ön kettős elektromágneses keresztje engem tökéletesen gyógyított és én már hál' Istennek egészséges ember vagyok, készülékét mindenkinek ajánlottam és kérek egvet egy jó barátom részére, ki egy év óta szinte rheumában szenved

Parezellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, teleknyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszíni kiküldi, ki az összes teendők ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V. Géza-utca 2.) készségesen küld. Az intézet nyereség részesedést nem igényel, a vevők ugyanazon az aron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárát. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök előnyei: 1. A járadék 1% a fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától adhatók. 3. Az egyik módzatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közigazgatási okirat nem szükséges, csupán az olcsó közigazgatási hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

elküldeni. Teljes tisztelettel Göttel Jakab Kucora, 1905 november 29. — Tekintetes Müller Albert urnak. Nagyon javultam, a használati utasítást betartottam, két hét múlva vettem észre csekély javulást és ettől kezdve minden nap látam, hogy jobban vagyok, a nyakmeredtség eltűnt, a fejfájás szinte és jó étvágyam van. Tisztelettel Perényi György, gör. kath. lelkész. Szatmár-Zsadány, december 4.

LISZABONI KÉPEK.

Szomoru nevezetességre jutott napjainkban ez a város, hol meggyilkolták a koronás királyt és fiát, mert politikáját az országra károsnak tartották. Azért szólunk pár sornyt a városról és bemutatunk belőle néhány képet.

Nápolyt, Konstantinápolyt, Stockholmot és Liszabont tartják a világ négy legszebb városainak. Liszabon tizenhatszáz halmon épült, félkör alakban úgy, hogy ha a legmagasabb dombtól nézzük, mint valami régi római csirkusz fekszik előttünk kiterítve. Egyfelől a Tájó folyam mossa szélét, mely a legkeskenyebb helyén is 6200 méter széles. Gyönyörű látványt ad ez a fejedelmi folyam, melynek víztömege vetekezik a tengerrel, amint árboczerdők rengenek, bárkák és vitorlás hajók sorakoznak ezüstös tükrén. Másik oldalán pedig a valóságos tenger, az Atlanti oceán látszik, apró falvakkal, mik már-már Liszabonhoz csatolódnak.

Bent a városban széles utak, tágas terek, pompás kertek, tündöklő kastélyok, hosszú árnyas fasorok, virágos sétakertek, gazdagon termő szőlők váltakoznak, a dombok tetején narancserdők, citromligetek zöldelnek. Igazán a világ egyik legszebb helye.

Liszabon története még az ó-korba nyúlik vissza. A rómaiak „Felicitas Julia” néven ismerték. 716-ban az arabok kezébe került, akiktől I. Alfonz király kereszties vitézei csak 1147-ben tudták visszafoglalni. A keresztény királyok alatt azután gyors fejlődésnek indult, úgy hogy csakhamar a világ legelső kereskedői városa lett. De 1580-ban rátörték a spanyolok és magukhoz ragadták. Uralmuk alatt rohamosan hanyatlott Liszabon, míg azután hatvan év múlva megint visszahódították a portugálok és a braganzai királyi ház alatt csakhamar megint visszanyerte régi fényét. Már 300.000 lakosa volt, mikor 1755-ben mindszentek napján borzasztó csapás sújtott le rá.

Egy rettenetes nagy földrengés erejétől porba omlott a büszke város, de ez még nem volt elég, ugyanakkor a folyam és tenger vize is ellene zúdult, a házak pedig soron-

ként tűzbe borultak, semmivé lett a portugál főváros. Senki se hitte akkor, hogy Liszabon még valaha lábra tudjon állani. De akadt Portugáliának egy Pombál nevű minisztere, aki felépítette és ujja alakította a fővárost. Nincs ennek az embernek semmiféle szobra, emléktáblája Liszabonban, de azért minden ember, minden gyermek ismeri és hálakodva emlegeti a Pombál nevet, kinek köszönhető, hogy városuk ma megint a világ híressége.

Van a városnak vagy kétszáz temploma és sok szép, nagyméretű középülete. A királyi családnak több kastélya is jutott, a braganzai (ezelőtti) királyi ház is fényes palotákat építtetett. A fegyvertár, a színházak, a régi és új indóház mind megtekintésre érdemes építmények. Portugália sohasem volt fukar, mikor építeni kellett. Ezt megszokta abban az időben, mikor öt világrészre kiterjedt kereskedelme oly busásan jövedelmezett, hogy az állami bevételeket csak a milliókig tartották számon, a százazokat már szabad volt letörölni a tábláról.

Kivált templomai és kolostorai pazarok, gazdagok. Ezek közül hármadat mutat be képtárunk ma. Első és legbatalmasabb templom persze a város székesegyháza, hol a pátriárka székel és hová a királyi család is temetkezik. Egykori számlálhatatlan gazdagságát már megemésztette az idő, de maga az építkezés csorbitatlan szépségében fennáll. Az ezerhatszáz esztendőket elején épült és még ama borzasztó földrengést is kiállotta veszőly nélkül.

Kolostorok közül legnevezetesebb a Tájó partján álló Belem-torony nevű zárdaépület, melyben ágostoni barátok laknak és ápolják a híres kegyhelyet. Még a XV. században épült, nem csuda, ha megviselte az idő.

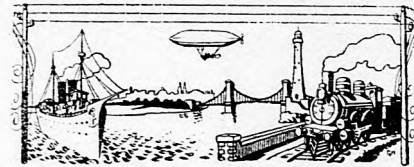
Egyik nevezetessége Liszabonnak, mi miatt sokszor emlegetik kegyelettel a katolikus világban, hogy itt született a világ egyik legnagyobb szent alakja, Páduai Szent Antal. Még most is áll a ház, melyben 1195. augusztus 15-én napvilágot látott a mi kedves Antalunk. Egyszerű építkezés, melynek ormán még most is ott látható a Bouilloni-család címere. Most templommá van átalakítva. Más emlékek is tanuskodnak róla, hogy Liszabon tiszteli nagy nevű szülőttjét. Az elébb említett székesegyházban máig is látható a keresztelő kut, melyből a szentséget kapta és az akkori sekrestyét, melyben a keresztelést végezték, külön kápol-

nává alakították át páduai szent Antal tiszteletére.

Még egy képet adunk Liszabonból. Ez a Dom Pedró tér, melyen áll a nagy színház is és melyen egy olyan szép négszögű fasor zöldel, melynek mását sehol a világon nem találhatjuk.

Liszabon nemcsak fővárosa, hanem szellemi központja is Portugáliának. Van tudományos akadémiaja, művészi és orvosi akadémiaja, egy mérnök iskolája, melyben évenként ötszáz hallgató készül pályájára. Óriási könyvtára szintén páratlan a világban. Hét színház nyújt esténte szórakozást a lakosságnak és huszonhét politikai napilap jelenik meg ott.

A nép vallásos katolikus. Más vallásu alig is van az egész országban, még zsidó is igen kevés. Munkaszerető és takarékos polgársága általában nyugodt és a forradalmi eszméktől irtózik. A mostani királygyilkoló merénylet is husz-egynehány ember műve volt. Egyébként Portugáliában ez az első eset, hogy valaki kezét emelt az urakódóra.

NÉPEK, NEMZETEK.

A szabad házasság. Franciaországban tovább ropognak a pillérek, mikén az állam épült. Elsőbb a vallást rombolták meg szentségtörő kezek, most az erkölcs van soron.

Briand Arisztid csak pár hét előtt lett igazságügyi miniszter, de már munkába fogott. Ez az ur annak előtte a szociáldemokraták gyári szervezője volt, csapásokban hirdette a világmegváltás újabb ígét. Most az állam pecsétjének őre és a miniszterium alelnöke (franciáknál ilyen is van!) ő látja el az igazságügyi tárczát. Törvényjavaslatot terjeszt hát a parlament elé, melyben az eddigi polgári házasságnál is sokkal enyhébb formáját kívánja a házasságkötésnek. Lényegesebb újítás volna azonban a javaslat azon része, mely nem holtomiglan-holtodiglan kötné meg a házasságot, hanem egy bizonyos kikötött időre, több-kevesebb esztendőre, a hogyan a felek kívánják és akkor újra nyilatkozniok kell, hogy együtt maradnának-e? De még a szerződött időn belül is mindenkor felbontható volna a házasság, ha egyik fél kívánja. Eddig csak a két házastárs kölcsönös beleegyezése

után leh
Franciaor
vaslat sz
vánja fell
kimondás
lesz az új
Franciaor
nejüség é
nagyobb

A lis

(Saját
temették
trónörökö
királyné
gyilkolt
porsójáná
sel, kísér
el a káp
mind a
belsejében
kocsira te
seket az
király öcs
hüvös vo
Az egész
az összes
néhány e
bevonva.
nagyszám
fővárosba
alkottak a
matí csap
általános
egyenruha

A men
állami fog
még vagy
kezett. A
tói hercz
a fogatok
szeme elő
aztán nem
indulatát,
állók is v
A mikor
mellett el
tető, a m
szén elár
megsérült
uton nem
tűnt az ö
merénylet
hajtotta s
halottask
mindenütt
gyászmen
jüket s a
sirtak. A
a helyre
tént, a lo
és csak
utjukat.

A men
delután k
Vincze sz
főbejárój

után lehetett a válást kimondani Franciaországban, az új törvényjavaslat szerint elég, ha egyik fél kívánja felbontani a frigyét. A válás kimondása után semmi akadálya se lesz az új frigynek. Így készül elő Franciaországban a züllés, a többnejűség és a gyermek sorsának legnagyobb bizonytalansága.

A lisszaboni temetés.

Lisszabon, febr. 10.

(Saját tudósítónktól.) Szombaton temették el a meggyilkolt királyt s a trónörökösét. A király és az özvegy királyné elvégezték imájukat a meggyilkolt király és a trónörökös koporsójánál s azután roskadozó lépéssel, kíséretüktől támogatva mentek el a kápolna lépcsőjéhez. Miután mind a hárman eltűntek a palota belsejében, a koporsókat a halottaskocsira tették. Az összes intézkedéseket az oportói herceg (Károly király öccse) tette meg. Az időjárás hűvös volt ugyan, de nagyon szép. Az egész uton óriás néptömeg állott, az összes üzletek be voltak zárva s néhány erkély fekete posztóval volt bevonva. A szomszéd helyőrségekből nagyszámu katonaságot rendeltek a fővárosba s ezek a csapatok sorfalat alkottak az utcákon. Közben gyarmati csapatok is állottak, a melyek általános feltűnést keltettek festői egyenruhájukkal.

A menetet a királyi családnak híres állami fogata nyitotta meg s utána még vagy nyolc száz kocsit következett. A kocsisor elindult s az oportói herceg a kastély kapujából nézte a fogatokat s addig állott ott, a míg szemé elől a legutolsó kocsit is eltűnt, aztán nem bírva tovább megfékezni indulatát, sirva fakadt s a körülötte állók is valamennyien sirni kezdtek. A mikor a menet a vásárcsarnok mellett elhaladt, beszakadt egy háztető, a melyet kíváncsi emberek egészen elárasztottak és sokan közülök megsérültek. Egyéb baj az egész uton nem történt. Mindenkinek feltűnt az öreg udvari kocsi, a ki a merénylet napján a királyi fogatot hajtotta s a ki most sirva haladt a halottaskocsi mögött. A közönség mindenütt tiszteletteljesen fogadta a gyászmenetet, sokan levették a kalapjukat s akadtak olyanok is, a kik sirtak. A mikor a halottaskocsi arra a helyre ért, a hol a merénylet történt, a lovak egyszerre megállottak és csak nagy nőgatásra folytatták utjukat.

A menet csak harmadfél óra mulva délután két órakor érkezett el a Szent Vlnce székestemplomhoz. A templom főbejárója előtt a portugál patriárka

állott az összes püspökökkel és az összes nemzetek képviselőivel. Nagy mozgás támadt a tömegben, a mikor irgalmas rendi barátok levették a koporsókat a kocsikról. Ezeknek a barátoknak a tizenhatodik század óta meg van az a kiváltságuk, hogy az elhunyt királyok koporsói előtt imádkozhatnak és a halotti leplet eladhatják. Ebbe a lepelbe rendszeresen szegény vagy kivégzett embereket szoktak burkolni. A zászlót egy kilenczven éves aggastyán vitte. Mély csöndben szólaltak meg a harangok s a következő pillanatban a Tájó torkolatában veszteglő hadihajók ágyui dördültek el. A mikor a koporsókat a templom ajtaján bevitték, az orgona gyászdulót játszott. A templom belseje hatalmas látványt nyújtott ravatalával, ezer meg ezer égő gyertyájával és a számtalan ragyogó egyenruhával. A mikor azok az emberek, a kik az udvarhoz közelebb állnak, sirva hajoltak a koporsókra, hogy az üvegfüdélen át még egy utolsó pillantást vessenek, meggyilkolt király és trónörökös arcára, a jelenet mindenkire mély benyomást tett.

A templomi szertartás ötödfél óráig tartott és rekviemmel végződött, a melyet az egész patriarkátus celebrált. Ezután az udvari főmarsal letette az esküt, hogy a két holttest a királyé és a trónörökösé és átvette a két koporsónak a kulcsát. Erről az eljárásról jegyzőkönyvet vettek föl s ezután a templom körül álló gyalogság három gyászsörtüzet adott. Egész Portugáliában és a gyarmatokban aznap hasonló gyászszerteret rendeztek.

Portugália.

Még mindig nehéz tiszta képet kapni a felzaklatott kis országból, mert a cenzura izgatlatlanul csonkítja a határon kimenő táviratokat. De levelekből megtudhattunk eleget.

A királyi család ellen való merényletet egy husz emberből álló kis csoport határozta el, kiknek élén Ribera Dosz Rioz nevű nagytekintélyű gazdag gróf állott. Ezt a magánást Károly király golyóhalálra ítélte országlázítás címén, holott országában a halálos ítéletet már harmincz évvel ezelőtt eltörölték a törvényhozók. Ribera megszökött a fővárosból és boszura forralta a tervet, melyet azután végre is hajtott, halálba küldte a királyt és elsőszülöttjét. A csoportban husz ember volt, de csak hétének volt karabélyája. Ezek dum-dum golyókkal lőttek, vagyis a rettenetes tötéssel, melyet embertelen pusztítása miatt a háborúból is kizártak nemzetközi egyezményekkel a népek. Tudjuk az orosz-japán hábo-

ruból, hogy Anglia hadat üzent Oroszországnak arra az esetre, ha nem veszi vissza ágyusaitól a dum-dum golyókat. Ezzel löni még hadilábon sem szabad.

A merénylők közül nem mindenkint fogott el a rendőség, noha gyanu alatt letartóztattak több száz embert. Az elfogottakat hadbírótság elé állítják.

Vádat emelnek Franko volt diktátor ellen is, kinek sikerült Portugáliából szöknie és jelenleg Genuában lakik, honnan megint tovább megy és vagy Svájcban, vagy olasz földön akar népe haragja elől elbujni. Az a vád van ellene, hogy a merénylet után első dolga volt Madridba sürgönyözni a spanyol hadügyminiszternek, hogy teljesítse a szerződését. Ebből megtudjuk, hogy Franko idegen hadi erőt invitált országára, tehát nemcsak zsarnok volt, hanem hazaáruló is.

Az új király, II. Mánuel február huszadikára összehívatta a képviselőházat, hogy királyi esküjét letehesse. Ugyanakkor felosztatja az országgyűlést és márczius 5-ikére kiírta az általános új választást. Már eddig is sok olyan törvényt eltörölt, mit zsarnoki önkényvel atyja léptetett életbe és úgy hallatszik, hogy általános bünbocsánatot akar adni minden politikai elítéltnak (tehát még a király-gyilkosoknak is). A nép elég rokonszenvvel veszi körül az ifju uralkodót, csak azt követeli, hogy anyja és nagyanyja, a két özvegy királyné, hosszabb időre hagyják el az országot. Egyrészt bosszuállástól félnek, ha a két nagyasszony mellette marad, másrészt pedig sohase is szerették sem Mária Piát, sem Amáliát Portugáliában, mert mind a kettő nagyon szórta a pénzt és temérdek idegent (olaszt meg francziát) csődített az országba, kiknek a legjobb hivatalokat és legjobb állami vállalkozásokat juttatták.

Más része a portugál nemzetnek erősen készül a köztársaság kikiáltására. Már országos intéző bizottság is van működésben és kidolgozzák az új, republikánus alkotmányt. Nézetük szerint a nép már elég érett a köztársaságra és nem kíván se jó, se rossz királyokból többet kísérteni. A királyi kormány tehetetlen a köztársasági törekvésekkel szemben, mert nem mer olyan zsarnoki eljárást tanácsolni az ifju királynak, minők miatt atyja halálba futott.

A főváros maga elég nyugodtan viselkedik, de a falvak és kis városok népe forrong; Opportóban, mely az ország második legnagyobb városa, a királynak senki se hive, mindenki a köztársaságot kívánja.

KEDVDERITŐ.

Vigyázz az ajándékra! Ganz bankár egy autóbilt ajándékozott a lányának az esküvőjére. És hol töltötte az ifju pár a mézes heteit? — a kórházban!

A fifikus előljáró. Hamis husz-koronást fogott a kistréti helyettes blró. hát így adott tul rajta: Levelet irt a tekintetes alispánnak, hogy vizsgálja meg a pénzdarabot, mert gyanusnak látszik. De ha semmi baj, akkor sziveskedjék visszaküldeni. A husz koronát „postautalványon“ egyidejűlegküldi be. És persze visszakapta, hogy nincs annak a pénznek semmi baja.

A varázs-szó. Bik ur beszél a kocsmában, hogy két nap előtt csak egy szót szólt a feleségének, és az azóta a világért sem beszél vele. Cik ur, Dik ur, Fik ur, Mik ur, de talán huszan is egyszerre kérdik: „Kérem, mi volt az az egy szó, amit ön mondott?“

Váratlan hatás. „Kisasszony, legyen az életem napja!“ — „Szívesen, mert akkor husz millió mértföldre leszünk egymástól!“

Rossz nyelv. „Ki az a dáma ott, akit annyi ur vesz állandóan körül?“ — „Az, kérem, egy magányos özvegy!“

Rokonfoglalás. Börtönre jutott a nagybögös cigány. Minthogy mondva van, hogy a rabok lehetőleg rokon-

foglalkozást kapjanak, tehát a fogházban — favágónak nevezték ki. A fűrészszel is úgy kell huzni-vonni, mint a nagybögővel.

Aki csip, azt visszacsipik. Végig nézte a gyakorlatot a katonalelkész is. Nagy ágyuzás volt ott. Végén megkérdi őt a generális, hogy, hogy mulatott? mert ez nagyon hasonlított a pokolhoz... „Annál is inkább, felelt vissza a páter mert ott láttam közepén méltóságodat ficzánkolni.“

KÖZGAZDASÁG.

Katonai orpa a gazdáknak. A katonai élelmezési raktáraknál az örlési évadban termelt rozskorpát a kigazdák egységes áron, 12 korona 20 fillérért kapják. De csak abban az esetben adnak a katonai raktárak a korpából, ha a gazdasági egyesületek erre vonatkozó utalványával jelentkeznek a vevő.

Gazdák adója. Az országos magyar gazdasági egyesület legújában elhatározta, hogy a gazdák adókönyveit minden jelentkezőnek szívesen felülvizsgálja és a még el nem évült tulfizetések visszatérítését kieszközli. Azonkívül is mindennemű adóügyben készséggel ad felvilágosítást az egyesület.

Az időjárás. A gabonaárjegyző hivatalhoz érkezett tudósítások szerint az időjárás a mult héten mindenütt jóhatással volt a vetésekre, bár sok helyütt még most is panaszkodják a tartós hó hiányát. Az utak jobbadán járhatlanok.

A fővárosi malmok megegyeztek, hogy ezentul hetenkint három

napot fognak szünetelni (eddig két napot nem dolgoztak). A megegyezés április végéig érvényes.

Szalmakalapfonó iskola Makón. A makói gazdasági és háztartási iskolában új ipari foglalkoztatást tanítanak már e télen. Több párhuzamos kurzuson a szalmakalapfonást ismertetik a jelentkezőkkel. A földmívelésügyi miniszter az iskolának szalmakalap-varrógépet küldött.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 19.70, egyes 19.50, kettes 19.30, hármas 19.—, négyes 18.80, ötös 18.40, hatos 18.—, hetes 17.20, nyolczas 17.50, F. 7.—, G. 7.20.

Buza átlag 5 fillérral leszállott.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr,
Pestvidéki	75	23.55 — 23.95
„	76	23.75 — 24.15
„	77	23.95 — 24.35
„	78	24.15 — 24.55
„	79	24.30 — 24.70
Bánsági	75	23.60 — 24.—
„	76	24.80 — 24.20
„	77	24.— — 24.40
Bácskai	75	23.75 — 24.15
„	76	23.95 — 24.35
„	77	24.15 — 24.55
Tiszavidéki	74	23.40 — 24.—
„	77	24.25 — 24.65
„	80	24.0 — 25.—
Fejérmegyei	76	2.70 — 24.10
„	79	2.25 — 24.65
Rázs I. rendű	23.70	— 21.90
„ középrend.	24.40	— 21.80
Árpa takarm. I.	14.50	— 14.70
„ II.	14.50	— 14.50
Köles	10.—	— 11.—
Zab I. rendű . .	15.95	— 16.—
„ II. „	15.26	— 15.65
Tengeri (belföldi)	12.90	— 13.10

Repcze nem került piacra e héten.

Disznósir 100 kg 1.39 K., szalonna 1.05 és 1.18 korona közt

Szőlő- oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótálvalagdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspari Frigyes**
Medgyes 17. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbeli bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Páduai Szt. Antal
Lapja 1907-iki

9-ik évfolyamához szintén fogunk készíttetni

lekötési táblát
mely teljesen hasonló lesz az előző években készült táblákhoz.

Megrendelést kér a kiadóhivatal.

A táblák 3—4 hét alatt készülnek el kék angol vászonból, aranydombor képpel és írással

Ára 1.20 kor.

Drótkerítés

legolesőbb

Stadler Mihály
kerítésgyáránál

BUDAPEST, VI., Váci-körút 41j.

Tapasztalataim, melyeket több évi működésem alatt bécsi, német és belgiumi gyógyszerárakban szereztem, arra indítottak, hogy a Dr. Kvapil orvosi utasítása szerint összeállított

Kárpáti egészségi labdacsokat

(malaczkai labdacsokat)

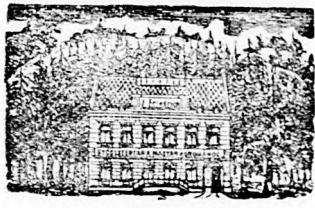
Forgalomba hoztam, melyek eldugulás, nyálkásodás, étvágyhiány, gyomorhaj, felfúvódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrkiütések, köszvény, vízkór és vesebajok ellen a legényesebb sikerrel alkalmazhatók. Szétküldési főraktár:

FRIEDRICH JÁNOS gyógyszerértára MALACZKÁN

(Pozsonymegye.)

Raktár Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerértára, Király-utca 12.

1 skatulya ára 21 kr. = 42 fillér, egy tekeres 6 skatulyával 1 frt 5 kr. = 2 K 10 fill. Ha a labdacsokat árúhoz 20 kr. = 40 fillér mellékeltek, akkor a megrendelt mennyiség az egész birodalomba bárhová bérmentve küldetik.

Védjegy.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás a melletti védjeggyel van ellátva és minden doboz fedelén a készítőnek egész czíme látható. Minden más efféle labdacsokat, mint nem valódiak visszautasítandók.

Számtalan elismerő- és hála nyilatkozat, melyek közül néhányat itt felsorolok:

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Bátorodom urasághoz fordulni, miszerint sziveskedjék kárpáti egészségi labdacsokból 2 tekeressel küldeni. A mi engem illet, én már több év óta használom ezeket s nálam kitűnően beváltak, úgy hogy nyugodt lelkiismerettel másoknak is ajánlhattam, a kikiel szintén igen jónak bizonyultak. Azért kérem sziveskedjék csak minél előbb fenti mennyiséget megküldeni. Teljes tisztelettel vagyok kiváló szolgálója Nagy-Enyed, 1907. III/1.

Özv. Hening Gyuláné, közkörházban.

Tekintetes gyógyszerész ur! Fogadjam soraimban legőszintébb köszönetem nagyérdemű találmányáért, mert csakis ezen kiváló kárpáti labdacsoainak köszönhetem, hogy egészségem újra helyreállt. Az Ur Isten éltesse ezért soká. Minthogy mindig akarom, hogy ezen labdacsokat a házamban legyenek, kérek ismét 1 tekerest belőlük, utánvétellel küldeni.

Bekecs, 1907. IV/4. u. p. Szerencs. Kiváló tisztelettel Király László cipész

Tekintetes gyógyszerész ur! Az ön által küldött és készített kárpáti egészségi labdacsokat gyomorhajomból teljesen kigyógyítottak s fejfájásom is elmúlt. Most ismét fejnyilalásaim vannak s azért kérek ismét két tekeres kárpáti labdacsokat utánvétellel, mert bízom benne, hogy fejfájásomat ismét befogják szüntetni, mint azelőtt. A Kossuth Lajos Istene tartsa meg a gyógyszerész urat még sokáig a szenvedő magyar népnek és ezzel maradjon Szlatina, u. p. Dézna, (Arad m.) 1907. X/6. Kiváló tisztelettel Leboh János.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék minél előbb 6 tekeres kárpáti labdacsokat küldeni, mert már elfogyott. Nagyon dicsérik nálunk a faluban, mert igen jó hatásuaknak bizonyultak még a legavultabb gyomorhajoknál is.

Tecz, 1907. március 12. (Fejér m.) Kiváló tisztelettel Nemes István cipész.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem küldjön czímemre postautánvétellel, kitűnően bevált kárpáti egészségi labdacsokból 4 tekerest. Miskolcz, 1907. április 1. (Borsod m.) Kiváló tisztelettel Betnár Róbert, városi állatorvos.

Tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék kérem utánvétellel mellett ismét czímemre 1 tekerest kárpáti labdacsokból küldeni. A múlt évi becses küldeménye igen jó hatásuak bizonyult gyomorhajom ellen, úgy, hogy azt bárkinek legmelegebben ajánlhatom.

Uzon, 1907. III/11. (Háromszék m.) Maradok kitűnő tisztelettel Barfi János, földbirtokos.

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Kérem sziveskedjék a kitűnő, fejfájást megszüntető s gyomortisztító kárpáti egészségi labdacsokból 2 tekeressel küldeni. Csak kérem mielőbb, mert nem nélkülözhetem őket. Lelesz, 1906. VI/18. (Zemplén m.) Kiváló tisztelettel Gyapay Mária tanító.

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Kárpáti labdacsoai meg dr. Ha er-fele hurutlabdacsoai igen kitűnő hatásuaknak bizonyultak, a miért is ismét kérek nekem 1 tekeres kárpáti s 2 skatulya dr. Hager-fele hurutlabdacsoat küldeni.

Neszmeley, 1907. II/18. Nagy-u. 170. (Komárom m.) Szívélyes tisztelettel Kátai József, birtokos.

Tekintetes gyógyszerész ur! Jelen megrendelés-malkalmával ujjalag azzal kezdem, kárpáti egészségi labdacsoainak a világon párja nincs. Hogy nálam mennyire nélkülözhetetlen azt csak akkor látom, midőn elfogy. Most is már elfogyott a legutóbbi rendelés. Sziveskedjék postafordultával ismét 1 tekerest utánvétellel küldeni.

Dad, 1907. március 21. (Komárom m.) Hálas tisztelettel Tóth Lajos, ev. ref. tanító.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Tisztelettel kérem legyen szives utánvétellel mellett czímemre 6 tekeres kárpáti labdacsokat küldeni. Ezen labdacsokat már sok éven keresztül veszem, s hatásukkal mindenkor teljesen meg voltam elégedve, azért is kérem a Mindenható, hogy gyógyszerész urat még sokáig tartsa fenn a szegény betegeknek s ezzel maradok szívélyes üdvözléssel legalázatosabb szolgálója

Muraszombat, 1907. február 23. (Vas m.) Téth Antal, th. utbiztos.

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Alázatos tisztelettel báorkodom a tekintetes gyógyszerész urnak becses tudomására juttatni, miszerint március havában rendelt kárpáti-fele egészségi labdacsokat felhasználván és hála Istennek fejfájásom megszűnt, élvágyat kaptam, de még pedig kitűnő, a miért is mély tisztelettel és hálas köszönetemet a tekintetes gyógyszerész urnakinyilvánítom. Mások is megkértek, hogy rendeljek kárpáti-fele labdacsokat és kérek is postautánvétellel mellett 5 tekeressel azaz 30 piczi skatulyával. Maradok tisztelettel ifj. Stancz Juón Gdrolpán földbirtokos, Kmpulnyág, 1907. I. V. u. Lupény. (Hunyad m.)

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Kérek a mellékelt összeg fejében 6 skatulyát tartalmazó tekerest kitűnő kárpáti egészségi labdacsokból. Baka, 18/VI. 1907. (Pozsony m.) Tisztelettel Flock Jákó plébános.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az én gyomor hajomnak egyedüli enyhítője, a helyb. főtanító ur által feltalált kitűnő „Kárpáti Labdacso”. Aldom Ötth L. tanító urat és leginkább áldom Önt, hogy velem megismertette, illetve feltalálta a szenvedő emberiség számára e kitűnő szert. Kérek posta fordultával 1 tekeres „Kárpáti egészségi labdacsoat” utánvétellel. Ezután állandóan fogom használni.

Dad, (Komárom m.) 1907. X/15. Kiváló tisztelettel Özv. Vörös Sándorné

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Kérem 2 tekerest kárpáti labdacsokból elküldeni. Nagyon jók s igen örömet használom s mondhatom, nélkülök nagyon könnyen pörüljarhatnék, mert aranyérem szenvedek s azok nagyon jót tesznek e bajnál. Nagy-Sziklás, 1907. 23/VI. u. p. Tr. Teplicz.

Kiváló tisztelettel Szuló György tanító.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem sziveskedjék igen tisztelt gyógyszerész ur minél előbb 1 tekeres kárpáti labdacsoat küldeni, melynek hatása kitűnő s a mely nélkülözhetetlen szer egészségem helyreállításában. Csak kérem minél előbb. Letenye, 1907. április 14. Kiváló tisztelettel

Zdelár József, társbírósi hivatalnok.

A legfárasztóbb s legrejtélyesebb és legbiztosan a legrejtélyesebb ismert elméletnek a Friedrich János-éle elhivatott. 8 üveg ára esomagolással s postaköltséggel együtt 2 kor.

Mindennemű izadását, különösen a tábak s hönálj izadását megszünteti a Friedrich János-fele izadás e leni p.p. 3 doboz ára, esomagolással s postaköltséggel együtt 4 kor.

ddig két
negegye-

la Ma-
háztar-
kozatást
párhü-
apfonást
A föld-
skolának
ött.

ak.

50, kettes
3.80, ötös
nyolczas

lott.

gr,

23.95
24.15
24.35
24.55
24.70

24. —
24.20
24.40

24.15
24.35
24.55

24. —
24.65
25. —

24.10
24.65
21.90
21.80

14.70
14.50
11. —
16. —
15.65
13.10

héten.

onna 1.05

és

Árnyvázak dímentesen!

Ály

41j.

Minden magyar ember vegyen

RÁKÓCZY SORSJEGYET!

Főnyeremény 40000 korona.
Az összes nyeremények 80000 korona.
A nyereménytárgyak kiállítása megtekinthető:

BUDAPESTEN,
IV. Kossuth Lajos-utca 4. sz. alatt.
Huzás 1908. március 15-én a fővárműhelyben.
Egy sorsjegy ára 1 kor.

Kapható mindenütt, vagy rendelhető a sorsjegyirodákban Budapesten.

CSIZ

ezidő szerint legerősebb 16d-Brom gyógyforrás. A háznál végzendő ivókurára „UNIKUM.” Dr. Korányi Frigyes tanár — a magán-gyakorlatban, valamint a vezetése alatt álló budapesti kir. egyetemi belgyógyászati kórodán szerzett sok-szoros tapasztalata alapján melegen ajánlja a „Csizi Jodforrás.” mint kiváló hatású gyógyszert mind-azon betegségeknek, melyeknél a jód mint specifikus szer ajánlva van. A csizi gyógyasvany-víz kapható mindenkor friss töl-tésben, használati utasítással minden ásványvíz-kereskedésben. Megrendelhető a **ürdő igazgató-ságánál** és **Édeskúty L. fő** elárúsítónál, Budapesten.

Kedvező alkalom!

6 koronáért

küldök 4 és fél kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsüült finom, enyhe **pipere szappant** róza, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jácmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Auffenberg József
BUDAPEST,
VIII., Bezerédi-utca 3.

INGYEN!

és bérmentve hűldöm szőlőoltvány és vesszőkről árjegyzékemet, mely minden szőlő és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudni valót tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók.
Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző anyagom jóságát.

Delawarét okvetlen rendeljen, mert ezen fajt nem kell, sem oltani, sem permetezni.

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe
Bihardiószeg.

Kettős elektromágneses kereszt
gyógyít és feloldít kezesség mellett.
Telefon 45-22

E készülék gyógyít és segít lejj, fül- és fogfájás-nál; a migrén, neuralgia, vértó-lulás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, F. B. 86967. az. a testben s míg egy-nagyothallás, a sziv-nyerés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok, gyomorgörcsök és egyéb görcsök, az ét-vágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csusz, köszvény, ichias bajal-ban; Influenzában, s a velejáró hátfájásoknál különösen idegbántal-maknál s a velők járó álmatlanság bajában; a rendetlen vérkerin-gés bajában s még sok más oly bajban, amelynek a normális orvosi kezelés szerint villamosáram a gyó-gyító szere

Ahol már minden haszatalan volt, kérem tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 8 korona. Oly betegségek ellen való melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 6 korona. Csak gyermekeknek s igen érzékeny nőknél való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére

Müller Albert, Budapest, V/5., Vadász-utca 84.

Oicsó
eseh ágyvillak

5 kiló új foszított 12 K; fe-hér, pehelykőnyű 18-24 K; bőfőhár foszított 30-36 K; szállítási tranko utánvétellel. Csere és vissz-szavezés a postaiú meg-térítésével történhetik.

SACHSEL BENEDEK, Lobos II
U. D. Pilsen Csehország

A valódi Kállai-féle „GLÓRIA”

benzinmotorok és motoreséplők

a legjobb. Aki tehát teljes jót-állás mellett 3-5 évig terjedő rész-lethizetés mellett megbízható, jó és olcsó mo rt akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő czegetől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
NAGYMEZŐ-UTCZA 43.
Hol használt járgányos s gözcséplőkészletek cserébe is vétetnek

Szőlő-oltványok
kétéves gyö-kérel hi-ányok pótlá-sára és tele-pítésre, sima oltványok, nemes vess-zők, ilte-tésre és páro-sításhoz leg-jobb fajokban

Hegyí bor
kitűnő minő-ségben kap-ható

SZÉKELY A. JÓZSEF,
Gyöngyös

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK

SZŐLŐ-TERMELEK FÉNYEL-MÉBE MEZŐ-CAZDÁK FÉNYEL-MÉBE

HAIDEKKER SÁNDOR
Budapest, VIII., Ullői-ut 48/18. sz.
kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott „HUNGÁRIA” DRÖTFONATOKNAK melyek előnyeiknél fogva felülmúlnak minden másfajta kerítést. — Állandóan készletben. — Ki-szolgálás azonnal, figyelemmel és pontosan.

„Hungária” drötfonatok négyzetmétere 30 fillértől feljebb.
Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti címhez.

BÉLHURUT

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés) legjobb gyógy-szere a **BARTÁ-féle fekete áfonya gyógygyhor.**

Kapható gyógyszereszek-nél és fűszereknél vagy 5 üveggel **8 koroná-ért** bérmentve a **Felkai Konzervgyárnál,**
FELKA, Szepesm.

KÉRJE INGYEN

és bérmentve nagy képes magyar főárjegyzékemet 3000-nél több ábrával minden-nemű nikkell-, ezüst- és aranyórákról, vala-mint mindennemű szolid arany és ezüst-árúkról, hangszerekről, aczéll és bőrúkról stb. eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra	—	—	K 3.-
System Roskopf patent óra	—	—	K 4.-
Svájci eredeti system Rosk. pat.	—	—	K 8.-
Bejegyz. Sas Rosk. nikk. rem. óra	—	—	K 7.-
Ezüst rem. óra „Glória” művel	—	—	K 8.40
Ezüst rem. óra dupla fedéllel	—	—	K 12.50
Orosz tula nikk. cylinder rem. óra „Luna” művel	—	—	K 10.50
Kakukóra 8.50, Konyhaóra	—	—	K 3.-
Ébresztőóra	—	—	K 2.90
Feketeerdei óra	—	—	K 2.80

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Kockázat kizárva! Becserelés megengedve, vagy a pénz vissza!

Első órágyár

KONRÁD JÁNOS BRÜXEN cs. és kir. udvari szállító
Brüx, 863. sz. (Csehország.)